

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedejska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENE

S fedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stop. peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš-
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p. Pr. večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nehranljivo
pismo se ne sprejema. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Ljubljani
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Kriza časnikarstva

V Pragi je zborovala eksekutiva mednarodne časniške federacije in njej na čast je ob zaključku kongresa priredil zunanji minister dr. Beneš diner, na katerem je bilo izrečenih več nad vse pomembnih govorov, ki zaslužijo vsjo pozornost tudi naše javnosti. Tako je predsednik mednarodne časniške federacije dr. Bernhard govoril o medsebojnem uplivu časnikarstva na parlamentarizem. Današnji parlamentarizem je brez časnikarstva sploh nemogoč in če obstoji danes kriza parlamentarizma, je vzrok v tem, ker je tudi časnikarstvo v krizi. Od časopisov propagirane ideje vplivajo tako močno na javnost, da je le redko mogoče povedati na parlamentarnih tleh nekaj novega. Iz tega velikega vpliva časnikarja pa sledi tudi njegova velika odgovornost in zato je prva naloga, da se v časnikarju čuti za odgovornost čim najbolj okrepi. In zunanji minister dr. Beneš je pritrldil tem izjavam in tudi on poudaril veliko važnost, ki je v časnikarstvu zavesti odgovornosti.

Mnenja smo, da je v tem času za odgovornost tudi bistvo vse današnje časniške krize in da v resnici ne pridemo iz te krize, dokler ne bo to vprašanje popolnoma rešeno. Poudariti pa je treba takoj, da ni dobra rešitev tega problema odvisna le od časnikarja samega, temveč v mnogo večji meri od družbe in države, ki ustvarjata vse predpogoje za časniško delo. Na to svojo nalogo pa je tako družba ko država že zelo pozabila in posledica tega je tudi, da preživlja danes časnikarstvo težko krizo.

Na zunaj ta kriza seveda ni vidna, ker po obsegu in tehničnih pripomočkih je časnikarstvo v zadnjih letih silno napredovalo. Nobene primere n. pr. ni, kakor je celo v malih slovenskih razmerah organizirana danes poročevalska služba časopisov in kakor je bila organizirana pred vojno. Skoraj vedno so imeli takrat slovenski listi dan ali dva dni kasneje vesti, ko srednji nemški. Danes je neodpušljivo, da je v glavnih vesteh slovenski list tudi samo pol dneva za velikimi svetovnimi. In sedanje velike nedeljske izdaje slovenskih dnevnikov in skromne pred vojno! Resnično, kdor sodi le po zunanosti, ne more razumeti, kako je sploh mogoče govoriti o krizi časnikarstva.

Toda ves ta zunanji blesk ima svojo težko senčno stran. Povečal se je obseg, ni pa se povečala kvaliteta, temveč ta je narobe padla. Preje je bil list vodnik naroda, danes je le še poročevalec. Preje je bil list klicar novih idej, oznanjevalec napredka, danes le še prijetna zabava. Preje je časopisje dvigalo ideal, klicalo k požrtvovalnosti in množilo idealizem, danes je vse to le postranska stvar, ker glavno je obseg in ne vsebina. V tem pa je prvi del težke časniške krize.

Še težji pa je drugi del. Časopisje je danes že skoraj komercializirano in kdor nima velikega kapitala, ne more prodrati z listom, pa naj bo vsak njegov članek biser duhovitosti in pogumnosti. Gospodar časopisa je zato danes tisti, ki ima denar in ne tisti, ki ima misel. Kapitalist odloča zato o pisavi lista in on daje direktive časnikarju. Ni seveda treba, da ne bi bil kapitalist tudi idealist, ki hoče, da služi listu narodu, državi, morali in lepim idealom. Ali more biti tudi drugače in kaj potem?

Naravno, da v tem zadnjem slučaju ne pomagata časnikarju, če ima še tako razvit čut za odgovornost pred narodom in resnico, kajti v prvi vrsti je odgovoren le svojem gospodarju, ki mu daje kruh. Kar ta določa, to pride v list in kakor ta hoče, tako piše list, pa naj bo časnikar še tako temu nasproten. Zato pa ni zadosti, če se od časnikarja samo zahteva čut odgovornosti, temveč mu je treba tudi omogočiti, da bo mogel pisati po svoji vesti. Treba časnikarju zagotoviti socialni položaj, da more biti na višku svoje dolžnosti. Tudi najmočnejša hrbtenica se upogne, če so razmere brezupne in če padajo po njej leta in leta le udarci. Kdor le količičaj pozna razmere, pa ve, da je teh udarcev več kot dovolj.

In še nekaj! Časnikar mora biti vodnik in to bo vedno njegova najodličnejša naloga. Zato pa ne sme živeti kot kuli, temveč mora pogledati v sme, mora videti napredek drugod, mora se vedno učiti in ohraniti svežost duha, da ne zakrknje in da ne bo vedel, kakor je pravilno dejal Shaw, manj o življenju, kakor svetilniški čuvaj, ki ima radio.

Zdravo in idejno močno časopisje je pogoj zdravemu razvoju naroda in jamstvo sistematične konsolidacije države. Zato pa mora storiti svojo dolžnost do časnikarstva tudi javnost in država. Samo s tiskovnimi zakoni ni mogoče doseči napredka časopisja, temveč mu

Vlada vojaških krogov na Poljskem

Varšava, 9. aprila. (Tel. Slov.) Več vladnih ministrov zatrjuje, da bo poljski državni predsednik poveril sestavo nove vlade dosedanjemu prosvetnemu ministru Switalskemu. D. Switalski, zaupnik vojaške stranke, je filolog, bil je dalj časa časnikar in pred prevzemom sedanjega resora pridržen političnemu oddelku v notra-

njem ministrstvu. Organiziral je tudi zadnje volitve v sejm. Ugovore gospodarskih krogov proti kabinetu ožjih vojaških krogov hočejo potolažiti s tem, da bi dobil finančno ministrstvo kak vodilni narodno-gospodarski strokovnjak. Sestava nove vlade se pričakuje šele koncem tedna.

Zahteve stanovanjskih najemnikov

Belgrad, 9. apr. (Tel. Slov.) Jutri ob 4 popoldne bodo obiskali ministra za socialno politiko dr. Drinkovića delegati najemnikov: Milan Jovanović, predsednik glavne zveze državnih uradnikov, Josip Tomičič, meščansko-šolski učitelj kot delegat zveze javnih nameščencev za Hrvatsko in Slavonijo, Branimir Kurela, tajnik zveze najemnikov za centralo iz Zagreba. Ministru bodo delegati še enkrat obrazložili težko stanje, v katerem se nahajajo najemniki iz vse države. Zaprošili ga bodo, da se cene v novih stanovanjih uredijo nasproti dejanski vrednosti stanovanj, ne pa na podlagi prometne vrednosti. Treba je nehati favorizirati nove zgradbe na račun najemnikov, da bi se jim izplačale hiše v štirih do petih letih. Nasprotno se je med vojno hiša amortizirala šele po 25 do 35 letih. S tega stališča bi morala biti stanovanja tudi v novih zgradbah 4-5-krat cenejša. Hiše so pred vojno nosile 3,5—5 odstotkov, danes pa nosijo 15 do 20, da celo nad 30 odstotkov.

Poleg tega znašajo davki skoro polovico manj nego pred vojno, tako da plačajo od čiste dobička državi in občini 18—20%.

Delegati bodo naglasili, da imajo hišni lastniki pravico, odračunati 20% od čistega donosa za popravilo hiš, kar sedaj sploh ne delajo, ampak prevajajo na najemnike. Nove zgradbe so proste davka 15-20-30 let. Nasproti hišnim lastnikom pa plačujejo veliko višje davke n. pr. trgovci in obrtniki 40—50% od svojih donosov. Državni, bančni in zasebni nameščenci ter delavci niso pred vojno plačevali nobenega davka, danes pa plačujejo ne samo državne, občinske in oblastne doklade, ampak je treba vzeti v obzir tudi to, da se sedanje plače niso zvišale v primeri s predvojnimi tako visoko, ampak za 60%.

Ob tej priliki bodo delegati ministru predložili zakonski načrt novega stanovanjskega zakona za ureditev stanovanjskega vprašanja. Načrt je ta-le:

§ 1. Ko stopi ta zakon v veljavo, prenehajo veljati vsi dosednji zakoni o stanovanjih.

Za ureditev rečne ploube

Belgrad, 9. aprila. (Tel. Slov.) V soboto, 13. aprila se bo vršila v Parizu seja odbora za rečno plobo mednarodnih trgovskih zbornic. Našo državo bo na tej konferenci zastopal Svetislav Marodič in Milan Dujanović. Mednarodna trgovska zbornica se že dve leti bavi z odpravo zaprek, ki ovirajo redni promet. Take zapreke so se pojavile tudi pri prometu po Donavi. Posebna komisija se je bila sestavila stockholmskemu kongresu zato, da odpravi težave pri rečnem prometu. Komisija je imela v februarju 1928 sejo in je sklenila v načelu, da je treba rešiti vprašanje neoviranega prometa po Donavi. Ad hoc sestavljeni odbor je skušal vprašanje urediti med podonavskimi državami. Glede načelnega stališča je naša država slejkoprej zahtevala zase pravice, ki ji gredo po mednarodnih pogodbah. Zato je odklonila vsak kompromis, ki bi šel preko teh določb. S številkami je bilo dokazati, da naša država pri izvrševanju mednarodnih pogodb nikakor ne ovira prometa. Po našem mnenju mednarodna trgovska zbornica ni za to pozvana, da bi štela interese posameznih podjetij, ki se eventualno pritožujejo zoper določbe pogodb. Zato bi po

treba dati tudi pogoje za prosto tekmo in ga obvarovati pred zlimi posledicami komercializacije časopisja. Trgovski interes pri časopisju ne sme biti najvažnejši, dasi je seveda tudi tu vsako zapravljanje napačno. Pozabiti pa se na vsezadnje ne sme niti na to, da ustvarja časopisje delo časnikarja in da mora tudi ta imeti svoje pogoje.

Slovensko časopisje se sme ponašati s svojo tradicijo in v interesu vse javnosti je, da bi se smelo na vse čase. Naj stori svojo dolžnost tudi javnost, pa bo to doseženo si-
čurno!

§ 2. Višina najemnine se določi za stare hiše v šestkratnem predvojnem iznosu, ki se je plačeval 1. julija 1914. Predvojna krona se računa kot dinar.

§ 3. Višina najemnine se določa za nove zgradbe v razmerju 1 : 11 po državnem tečaju dinarja. Kot nove hiše veljajo tiste, ki so se zgradile po 1. januarju 1923. Višino temeljne najemnine, ki bi se imela plačevati 1. julija 1914, določi komisija, ki jo tvorijo zastopnik občine, najemnikov in hišnih lastnikov.

§ 4. Neodpušljivost v starih in novih stanovanjih velja za vse najemnike, brez ozira na stan in poklic ter brez razlike na najeto stanovanje, razen v slučajih, a) če je stanovanje potrebno lastniku za njegovo osebno potrebo, b) če najemnik ne plača najemnine redno, v dveh mesecih, c) če najemnik izkorišča najeti prostor v nasprotju z namenom, za katerega je najet, in ga namenoma, ali iz nemarnosti kvari in dela lastniku očitno škodo, č) če vidi najemnik ali njegova služinčad v tem stanovanju nemoralno življenje, ki ne dopušča, da bi v njem dalje bival.

Vsi spori po tem paragrafu se bodo reševali kot nujni pred rednim sodiščem. Izselitveni rok za najemnika naj se določi na šest mesecev po tem, ko je postala odločba pravomočna. Prisilne izselitve se ne morejo vršiti med 1. oktobrom in 31. marcem.

§ 5. V vseh sporih po tem zakonu mora vsaka stranka nositi pravne stroške.

§ 6. Vse dosedanje odpovedi stanovanj naj se prekličejo.

§ 7. Pogodbe, ki nasprotujejo temu zakonu, se razveljavijo.

§ 8. Stanovanja, ki bi bila prazna nad en mesec, se dajo na razpolago stanovanjski komisiji.

§ 9. Zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše. Velja pa od 1. maja 1929 do 1. maja 1935. leta.

(Priobčujemo te zahteve najemnikov le kot kronisti, kakor smo tudi kot kronisti za-
beležili zahteve hišnih posestnikov. Op. ured.)

Izvoz našega vina na Češko

Belgrad, 9. aprila. (Tel. Slov.) Ker še nimamo trgovinske pogodbe s Češkoslovaško, smo glede izvoza vina navezani na kontingent, ki se vsako leto določi. Tudi letos je kmetijsko ministrstvo določilo kontingent v višini 110.000 hl. Od tega kontingenta odpade na posamezna področja: (v tisočih): negotinsko 4, vršsko 30, sremsko 16, mostarsko 4, dalmatinsko 43, moslavsko-zagorsko 6, slovensko 7, od 10.000 hl vina v steklenicah odpade na Slovenijo 7, na Mostar 1,5, na Dalmacijo 1,5 hl.

III. kongres železničarjev

Zagreb, 9. aprila. (Tel. Slov.) V dneh 14. in 15. aprila se bo v prostorih zagrebske delavske zbornice vršil III. redni kongres združenih zvez železničarjev Jugoslavije, ki se ga bo udeležilo okrog 100 delegatov. Delegati sorodnih železničarskih organizacij bodo prišli tudi iz drugih evropskih držav. Dalje se bo kongresa udeležil delegat mednarodne transportne federacije iz Amsterdamu. Kongres bo obravnaval med drugim o položaju železničarskega pomožnega osebja, o socialnopolitičnih nalogah organizacij, o zakonu o prometnem cesebju, o pravilniku o stranskih prejemkih ter o pravilniku o osemurniku.

Vprašanje konkordata in verskih zakonov

Belgrad, 9. apr. (Tel. Slov.) Z ukinitvijo ministrstva za vere in njegovo spojitvijo s pravoslavnim ministrstvom nikakor ni prenehalo delo na ureditvi mednarodnih in notranjih verskih odnošajev. Glede zakonodaje o pravoslavni cerkvi je pričakovati v najkrajšem času tozadevnega zakona. Glede konkordata, oziroma sploh materijala, ki naj bi uredil odnošaje katoliške cerkve do države, smo dobili ta-le obvestila:

Bivši minister za vere dr. Alaupović je izdelal velik načrt in zbral materijal. Tudi podrobnosti so gotove. Ko je dr. Alaupović radi združitve obeh resorov odstopil, je predal ves materijal katoliškemu oddelku. Ker je stvar po vladnem mnenju nujna, je sedaj zahtevalo pravosodno ministrstvo to snov na vpogled in proučitev. Določilo je posebnega poročevalca in mu dalo rok za izčrпно poročilo.

Glede pristojnosti nad izključno verskimi šolami in bogoslovji je bilo dosedaj ministrstvo za vere na stališču, da so te vrste ustanov istega značaja kot n. pr. trgovske šole. Trgovske šole so strokovne šole in spadajo v pristojnost trgovinskega ministra. Prav tako se morajo strogo verske šole in bogoslovja smatrati kot strogo strokovna učilišča, ki naj bi spadala kot strokovna izobraževalna sredstva pod ministrstvo za vere, oziroma pod pravosodno ministrstvo. O tem vprašanju se je dolgo razpravljalo. Sedaj se je sklenilo, da spadajo verske šole in bogoslovja pod prosvetno ministrstvo.

Priprave za jugoslov. evharistični kongres

Zagreb, 9. apr. (Tel. Slov.) Sem je prisel mariborski pomožni škof dr. Ivan Tomažič. Njegov prihod je v zvezi s posvetovanjem o evharističnem kongresu.

Jutri dopoldne se bo v nadškofijskem dvorcu vršila konferenca, na kateri se bo razpravljalo o določitvi kraja in načina jugoslovanskega evharističnega kongresa. Seje se bodo udeležili poleg zagrebskega nadškofa dr. Bauerja krški škof Srebrnič, msgr. Hadrovič, prepozit kaptolja vrhbosanskega, Anton Piretič, profesor na Krku, Božo Ivaniš, generalni vikar škofije banja-luške, dr. Josip Lončarič, šentpeterski župnik v Zagrebu, mariborski pomožni škof dr. Ivan Tomažič in o. Peter Vlašič, konzultor belgrajske škofije.

Univerzitetni zakon bo predložen fakultetam

Belgrad, 9. apr. (Tel. Slov.) V prosvetnem ministrstvu se intenzivno dela na zakonitvi posameznih prosvetnih in šolskih zakonov. Prosvetno ministrstvo je pozvalo v Belgrad znanega zagrebskega profesorja na medicinski fakulteti Mikuliča, da poda svoje mnenje k načrtu, kako naj se izdela vseučiliški zakon. Kakor smo izvedeli, se bo predložil ta zakon fakultetam v mnenje. Nato se bo predložil prosvet. ministru v vpogled, dalje posebni komisiji, ki se bo v ta namen sklicala. Končno se bo predložil še dvoru.

Belgrajske vesti

V zagrebskem gozdarskem ravnateljstvu bo najbrž imenovan za ravnatelja Manojlovič, ki je korekten uradnik in je že enkrat bil na tem mestu.

V gozdarskem ministrstvu pripravljajo ukaz o velikih premetitvah uradništva, posebno v Bosni, ki bo vse premeščeno v Belgrad.

Predsedništvo vlade se je preselilo v palačo finančnega ministrstva.

Jakopičev 60-letnico bodo proslavili belgrajski slikarji. 12. aprila bo belgrajski slikar Mihajlo Petrovič predaval o Jakopiču in njegovi umetnosti. Predavanje bo v dvorani umetniškega paviljona na Kalimegdanu.

Upravni odbor združenih vojvodinskih bank je imel dopoldne v poslojpu belgrajske trgovske zbornice sejo. Zanimivo je, da se je izreklo proti ustanovitvi bančne zbornice, ker so vojvodinske banke mnenja, da so njihovi interesi dovolj zaščiteni po sedanjem bančnem društvu kot sindikalni organizaciji. Zato posebna zbornica ni potrebna.

Vojno ministrstvo sprejme v višjo vojno akademijo 50 gojencev. Podrobni pogoji so v »Službenih Novinah«.

Romunska in jugoslovanska delegacija sta imeli danes prvo sejo, ki se je vršila dopoldne in popoldne. Istočasno so delali štirje odseki.

V prosvetnem ministrstvu so do nadaljnega ukinjena uradniška napredovanja.

Pogajanja z Bolgarsko

Včeraj smo objavili vesti solifijskih listov »Utro« in »Dnevnik« o pogajanjih za ratifikacijo pirotskih protokolov. V teh vesteh je bilo razloženo bolgarsko oficijelno stališče in zato smo tudi obe vesti objavili. Zlatože pa je to bolgarsko oficijelno stališče deloma v ostrem nasprotju z resnico in kar je še bolj žalostno, dokazuje, da ni na bolgarski strani one dobre volje, ki bi mogla privedi do res dobrih odnošajev z Bolgarsko.

Resnica o pogajanjih z Bolgarsko je namreč čisto drugačna, kakor pa jo podajajo bolgarski listi in to je jasno dokazal Andra Milosavljevič v včerajšnji »Politiki«. Najprej podaja vso zgodovino o pirotskih pogajanjih, nato pa jasno razloži bistvo vsega spora. V glavnem pravi to-le:

Namen pirotske konference je bil, da reši ta vprašanja: 1. olajšanje rednega prometa preko meje, zlasti dvolastnikov; 2. zasedanje reda ob meji in 3. postavitev obmejne komisije, ki bi takoj rešila vsak obmejni incident.

Pirotska konferenca se je končala dne 17. marca in v mnogih vprašanjih je bil dosežen sporazum. Ne pa v vseh in o teh se je razpravljalo nato diplomatskim putem. Ker se niso bila pogajanja zaključena, ni naša vlada o poteku pogajanj objavljala nobenih vest, kar je bilo edino korektno. Solifijska vlada pa je sproti informirala bolgarske liste in to so tudi poročali o pogajanjih, seveda čisto enostransko in z očitno tendenco, kakor da je krivda na naši strani, če se ni prišlo do popolnega sporazuma. V resnici pa je stvar čisto druga.

Glede dvolastnikov, naših in bolgarskih državljanov, katerih posestva so na jugoslovanskem in bolgarskem ozemlju, je bil v Pirotu sklenjen le načelni sporazum, bolgarska delegacija pa je prevzela nalogo, da izdela pravilnik na podlagi tega sporazuma. Ker pa je bila naša delegacija mnenja, da se more čisto odpraviti trenja ob meji le, če sploh ne bo več ob meji dvolastnikov, je predlagala popolno likvidacijo dvolastniških posestev. Zahtevala pa je naša vlada, da se bolgarska izreče vsaj načelno za naš predlog. Ta naš predlog pa je bolgarska vlada odbila, čeprav je prav to od nas predlagano načelo sprejela v konvenciji z Grško. Zakaj to dvojno stališče?

Bolgarski listi se skušajo sedaj izgovarjati z ustavnimi težkočami, češ, da more odločitev bolgarskega ozemlja dovoliti le velika Narodna skupščina. Izgovor je naravnost smešen. Gre vendar le za odkup ozir. zamenjavo zasebnih bolgarskih posestev, ki leže na našem ozemlju in za odkup posestev, ki jih posedujejo naši državljani na bolgarskem ozemlju.

Glede prehoda čez mejo je sprejela naša vlada 11 bolgarskih predlogov in zavrgla samo tri, in sicer: 1. da je mogoč prehod preko meje z običajno obmejno objavo, 2. da je prehod mogoč celim skupinam z enim potnim listom in 3. da je s tranzitnim vizumom, ki ga je sicer naša vlada dovolila, dovoljeno pretrganje potovanja. Te zahteve naravno naša vlada ni mogla dovoliti, ker bi bila sicer vsaka kontrola ob meji nemogoča.

Glede priznanja na meji je bil v načelu dosežen ta sporazum: 1. Ustvari se organ, ki bi obstojal iz obmejnih uradnikov in avtomatično v 24 urah rešil vsak incident. 2. Če se pa taka rešitev ne bi posrečila, potem bi mešana komisija, obstoječa iz po treh članov, imenovanih od vlad, preiskavo nadaljevala in rešila incident.

Da bi bilo delo te komisije uspešno, je predlagala naša vlada, da se odstranijo iz obmejnege pasa, ki naj bi bil 10 km širok, vse one osebe, za katere obstoji upravičen sum, da so nasproti dobrim odnošajem med obema državama.

Naša vlada je torej zahtevala le to, da smejo macedonski emigranti in makedonstvujušči živeti šele 10 km daleč od meje. Ta predlog pa je bolgarska vlada odbila in izjavila, da je le za 500 metrov širok obmejni pas. Jasno je, da potem varnostnega mejnega pasu sploh ne bi bilo. Čisto neresnično pa je, da bi naša vlada zahtevala proglasitev obsega stanja v pasu, širokem 20 km. Je to čisto navadna izmišljotina, ki ima samo ta nelep namen, da bi našo vladno očrnila pred svetom, kakor da ona ne bi iskreno hotela sporazuma.

Iz vsega navedenega pa se jasno vidi, da je na naši strani res dobra volja. Če pa ni tudi na bolgarski strani te dobre volje, potem seveda tudi naša ne zadostuje in zato pade vsa krivda za morebiten neuspeh pogajanj z Bolgarsko edino na bolgarsko vladno.

To treba ugotoviti in to mora potrditi vsak objektivni opazovalec.

Odpor meščanov proti nastopu Bakerjeve

Zagreb, 9. apr. (Tel. »Slov.«) Sem je prišla Jozefina Bakerjeva. Na kolodvoru jo je sprejelo številno meščanstvo. Računa se, da je bilo navzočih okrog 3000 ljudi. Medtem ko se tako sprejema plesalka Bakerjeva, pa je med velikim delom meščanstva nerazpoloženje proti aranžiranju njenega nastopa ter se odločno naglašajo, da je sedanji čas najmanj primeren za take prireditve, ko vladata v mnogih hrvatskih krajih silna beda in glad.

Pred ostavko nemške vlade

Zopet radi križarke - Socialisti proti kreditu

Berlin, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) Nemška državna vlada se naenkrat nahaja v krizi. Vseh 5 strank, ki se nahajajo v vladi, se je pred par dnevi zedinilo na kompromis o štedenju, sedaj pa naenkrat grozi kabinetu zopet kriza radi vprašanja graditve oklopne križarke. Socialno-demokratski klub v nemškem državnem zboru je namreč danes popoldne s 93 glasovi proti 29 glasovom odklonil zahtevo meščanskih

strank, naj se socialni demokrati pri glasovanju o drugem obroku za graditev oklopne križarke, vsaj odtegnje glasovanju. Računa se že s tem, da bo odstopil socialno-demokratski državni kanceler Hermann Müller, ki je voditeljem drugih strank izjavil, da bo demisijsiral, če se njegova stranka ne bi odločila za odtegnitev pri glasovanju.

Reševanje avstrijske krize

Dunaj, 9. apr. (Tel. »Slov.«) Narodni svet je danes oficijelno vzel na znanje demisijo dr. Seiplove vlade. Glavni odbor je nato določil za referenta krščanskosocialnega poslanca dr. Finka, da predlaga volitev nove vlade. Od 16 do 19 popoldne je bila konferenca krščanskih socialistov s socialnimi demokrati o bodočem državnem programu, o katerem se je podrobno razpravljalo. Sodi se, da je prišlo do zblizanja med strankama. Jutri dopoldne bodo krščanski socialisti sporočili uspeh Velenemcem in Landbundu ter predvidoma sklenili definitivne dogovore, nakar se bo popoldne na konferenci vseh strank definitivno odločalo o delovnem programu. O osebnem vprašanju se še ni govorilo, smatra se pa, da ne bo delalo težkoč.

Značilno je za optimistično razpoloženje v taboru krščanskih socialistov, da se izrecno zanika, da bi bil voditelj Heimwehra krščansko-socialni zvezni svetnik dr. Steudle imel v krščanskosocialnem klubu oster govor. Dr. Steudle povsem odobrava postopanje dr. Seipela in grozi govor štajerskega voditelja Heimwehra dr. Pfriemerja ne obremenjuje krščansko-socialno stranko, ker ji ne pripada. Dr. Seipel je objavil izjavo, po kateri je neresnično, da bi se bil odločil za odstop zato, ker mu je podkanceler Hartlieb grozil z demisijo radi postopanja Landbunda v vprašanju uvoza poljskih prašičev. Obžaloval je, da se s takim opisovanjem zatemi prava smisel njegovega odstopa in otežuje izkoriščanje odstopa za vzpostavitev delazmožnosti parlamenta.

Sklepi Velikega fašistovskega sveta

Milan, 9. apr. (Tel. »Slov.«) Z nočno sejo, ki je trajala tri in pol ure, je začel veliki fašistovski svet svoje aprilsko zasedanje. Po obširnem poročilu Mussolinija o pripravah in o izidu plebiscita je svet sprejel resolucijo, s katero se plebiscit označuje kot zahtevano slovesno priznanje ljudstva brez pridržka za fašistični režim. Sklenilo se je, da se izid plebiscita vkleše v vsa vladna poslopja in na hiše fašističnih sekcij v glavnih mestih province. Po poročilu tajnika stranke Turattija o ureditvi poslanske zbornice, h kateremu so govorili trije člani vlade in trije poslanci, je predložil Mussolini resolucijo, v kateri naglašajo politični značaj velikega fašistovskega sveta in politična naloga stanovskega parlamenta in ki določa

ot naloge fašističnih poslancev: kontrolo državne uprave potom razpravljanja o proračunu, sodelovanje pri izdelovanju zakonskih nalog, katere predlaga vlada ali parlament. Daje je sklenil veliki fašistovski svet, da poslanci, katerim vodstvo stranke prepove politično delovanje, izgubijo pravico udeleževanja pri sejah in da fašistični poslanci, ki so izključeni iz stranke, avtomatično izgubijo svoj mandat. Ureditev poslanske zbornice se je s tem prilagodila potrebam stranke. Pri vsakoletni fašistični rekrutaciji dne 21. aprila bo sprejeli 100.000 članov Ballile v mladinsko organizacijo, 86.000 mladih oborožencev pa bo sprejeli v milico in stranko za obrambo režima.

Pogajanja romunskega zunanjega ministra

Pariz, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) Romunski zunanji minister Mironescu je včeraj odpotoval iz Pariza in bo ostal nekoliko dni na deželi, potem pa bo nadaljeval pot v London, da se pogaja z angleško vlado. V času svojega bivanja v Parizu je imel važne razprave pri francoski vladi in več razgovorov z zunanjim ministrom Briandom. V intervjuju z Sauerweinom se glede notranje in zunanje političnega položaja Romunije sklicuje na gotove težkoče, ki jih je imela vlada Maniu-a pri prevzemu gospodarske, finančne in upravne organizacije države. Glede zunanje politike naglašajo, da hoče Romunija imeti mirne odnose z Rusijo, ne da bi se odrekla prijateljskim razmeram s Poljsko. Zato je tudi Romunija, ki odobrava sklenitev poljsko-rumske pogodbe o nenapadanju. Z ratifikacijo Kelloggove pogodbe v Rusiji in Romuniji se je ustvaril pomemben novum za poljsko zunanjo politiko: Rusija namreč ne more sedaj napasti Romunije z nikako pretvezo več, tudi ne radi Besarabije. Glede pogajanj z Madžarsko je izjavil, da je sporazum na najboljšem polu in da ga je pričakovati z najkrajšim časom.

Kralj Boris pri Hindenburgu

Berlin, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) Državni predsednik je sprejel danes v polurnem razgovoru bolgarskega kralja Borisa. Protibiska pri kralju ne bo mogel opraviti, ker je pravkar šele ozdravil po težki bolezni.

Zahteve zaveznikov

Pariz, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) »Echo de Paris« poroča, da so stavili zavezniki na konferenci strokovnjakov sledeče odškodninske zahteve: Francija 8 milijard, Belgija 2.2 milijarde, Anglija 3.8 milijard, Italija pa 10 odstotkov skupne vsote zavezniških dodatnih zahtev. »Matin« piše, da je Owen Young že pripravil kompromisni predlog.

Rezervisti pozdravljajo papeža

Rim, 8. aprila. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne se je na Trgu sv. Petra zbralo 20.000 alpinskih rezervistov, od katerih so se mnogi popeli celo na kandelabre, da bi videli papeža, ki je prizu pri pristopoval deset minut in z okna svoje študijske sobe podal svoj blagoslov. Rezervisti so ga pozdravili z vzkliki, ploskanjem in mahanjem robcev, na kar je papež v slovo odzdravil s svojim klobukom. Nato so rezervisti defilirali pred Kvirinalom, kjer se je na balkonu pokazala kraljevska dvojica. V Koloseju je imel Mussolini na nje nagovor.

Časnikarji na Češkem

Praga, 8. apr. (Tel. »Slov.«) Sindikalna organizacija časnikarjev v Českoslovaški je imela svoj redni letni občni zbor. Na zboru se je ponovno pokazala popolna solidarnost vseh časnikarjev: Čehov, Slovakov, Nemcev in Madžarov. V vseh profesionalnih vprašanjih vlada med njimi popolna sloga in zato je tudi njihova organizacija zelo dobra in koristna, ker je sindikalna ne pa reprezentativna. Stari odbor je bil skoraj v celoti zopet izvoljen. Predsednik je znani senator Pichl. Pravila organizacije so spremenjena, v kolikor je bilo to potrebno storiti, da so tudi časnikarji deležni vseh ugodnosti, ki jih nudi socialna zakonodaja v slučaju upokojitve, onemoglosti ali brezposelnosti v smislu »ženevskih konvencij.

Sindikat ima 600 članov. Kljub temu, da imajo samo približno 100.000 Kč premoženja, so doslej vdovam in otrokom umrlih časnikarjev in bolnim članom razdelili okroglo 70.000 čeških kron podpor. Poseben fond za podpiranje sirot 16.800 Kč. Organizacija uživa najlepši ugled, dasiravno se nikjer ne pojavlja kot reprezentativna, ker je to tudi prepovedano vsem članom in odbornikom. Reprezentanca je prepuščena uredništvu, organizacija pa skrbi za vse skupne profesionalne interese.

Polom velike banke

Stockholm, 8. apr. (Tel. »Slov.«) L. 1916. ustanovljena splošna hranilniška banka v Stockholmu s tremi podružnicami in 48 poslovalnicami, je ustavila svoja plačila. Od skupnih vlog 40 milijonov je na razpolago samo 15 milijonov. Oškodovane so strokovne zveze in mali ljudje. Polom banke je nastal radi nezdravih kreditnih akcij, večinoma pri hišnih spekulacijah v štokholmskih predkrajih. Vlada namerava uvesti podporno akcijo. V zvezi s tem so se morali zapreti še trije nadaljnji hranilni zavodi.

Drobne vesti

Dunaj, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) Danes se je začela na Dunaju slovesna proslava stoletnice za ustanovitelja moderne kirurgije Teodorja Billrotha s slavnostno predstavo na dvoru, na katero so prišli zdravniki iz vse Srednje Evrope. V slavnostnem govoru se je prof. Eislerberg spominjal velikih Billrothovih znanstvenih del. Slično, kakor lansko leto pri Schubertovi proslavi bo Avetrija proslavila Billrotha s tem, da bo izdala srebrne novce po 2 šilinga z Billrothovo podobo.

Dunaj, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) Rumunski senator Foriciu se je danes vrnil na Dunaj iz Bukarešte in poročal rumun. delegaciji za optantsko vprašanje o novih instrukcijah vlade. Nove smernice so se sporečile tudi madžarski delegaciji, ki pa o tem še ni zavzela svojega stališča.

Dr. Marković o proračunu

Dunaj, 9. aprila. (Tel. »Slov.«) »Neues Wiener Journal« objavlja intervju z bivšim jugoslovanskim pravosodnim ministrom vseučiliškim profesorjem dr. Lazo Markovićem, ki se nahaja sedaj v Berlinu. Dr. Marković je izjavil: Proračun je dobro uravnotežen z 12.5 milijardami. Precejšnje breme tvori narodno gospodarstvo, vendar pa so izdatki varno kriti in s porenostavljenjem uprave bo progresivno nastopalo zmanjšanje proračuna, posebno z znižanjem indirektnih davkov. Narodno gospodarstvo trpi pred vsemi radi pomanjkanja kapitala, za izrabo neizmernih bogastev poljedelstva in naravne produkcije. Zunanji kapital ni zastopan zadostno, določa pa je preslab. Z name-ravano zakonito stabilizacijo dinarja ojačeno zaupanje bo omogočilo cenejša privatna posojila in že pripravljeno javno posojilo za konsolidacijo državnih financ in plačilo vseh kratkoročnih dolgov. Poravnava francoskih predvojnih dolgov bo odprla pariški denarni trg. V zadnjih desetih letih je zunanja trgovina in plačilna moč Jugoslavije zelo narasla. Splošno se želi več sistema v narodnem gospodarstvu in solidnih odnošajev z vsemi industrijskimi državami potom dobrih trgovinskih pogodb. Zunanja posojila so potrebna za velike investicije za zgradbo železnice, melioracijo zemlje, uravnavo rek, graditev cest in ustanovitve zavodov za zemljiški kredit. Kar se tiče neugodnih pogojev, je Jugoslavija napram njim lahko rezervirana radi svoje velike plačilne kapacitete in močnejši razvoja. Letos se pričakuje dobra letina.

Primorske vesti

Umrli je v goriški bolnišnici Mihael Prinčič, star 69 let, iz Cerovega, na opeklinah, ki jih je zadobil pri kuhanju. — V Pikičih pri Dobravljah na Vipavskem je nenadoma umrl Karol Kravos. — Tudi nagle smrti je umrla ga. Ema Hrobat iz Dobrave. — Kap je zadela na poti v urad Franceta Zbona, knjigovodja na goriški zastavljalnici.

Smrtna kosa. V Lipi na Krasu je umrl Leopold Kavčič, star 27 let. V Temnici so pokopali Henrika Coljo, v polni moški dobi; dočkal je 40 let. V Idriji sta umrli Anton Bratuš, čevljarji mojster, in rudniški upokojenec Leopold Rejc. Poslednji je mnogo deloval v katoliških prosvetnih in gospodarskih organizacijah.

»Istarski list«, glasilo Hrvatov v Istri, je izšel ta teden v Gorici. List ima prav tako obliko kakor »Novi list«, pisan je tudi v istem duhu. Odgovorni urednik je dr. E. Besednjak. Poduredništvo in uprava se nahajata v Trstu.

Podružnica Tržaške mestne hranilnice v Postojni. V nedeljo se je vršila v Postojni v prostorih nekdanje mestne hranilnice slovesna otvoritev podružnice Tržaške mestne hranilnice. Prisostvovali so predsedniki ljudskih posojilnic v Postojni, Hrenovicah, Šmihelu in St. Petru, upravni odbor Tržaške hranilnice, podeštati iz bližnjih vasi, nadalje predstavniki vojaških in civilnih oblastev v Postojni. Med čajanko je imel predsednik Tržaške hranilnice mnogo obetajoč govor. Dejal je, da je Tržaška hranilnica po želji vlade absorbirala postojnsko mestno hranilnico.

Ford gre iz Trsta? »Daily Express« je priobčil vest, da namerava Ford prenesti svojo podružnico iz Trsta v Carigrad. V Trstu ima Ford veliko avtomobilsko zalogo, iz katere zalaga tudi Balkan. S Fordovo podružnico bi tržaško pristanišče mnogo zgubilo. »Piccolo« pripominja, da se ta vest širi od časa do časa; če Ford postavi lastno podružnico v Carigradu, ni še s tem rečeno, da mora tržaško zapreti. Četudi ostane »mo pri »Piccolovi« napovedi, bo Trst utrpel mnogo, ker je bila tržaška podružnica edina za ves Balkan.

Mraz na Goriškem. V soboto je pričelo proti jutru že rositi in kmetje so se nadejali toliko pričakovanega dežja. A kmalu se je dež prevrgel v sneg. Medtem ko se je sneg v dolini skopnel sproti, so se Čaven, Trstelj in Nanos odeli v belo obleko. Pritisnila je še huda burja. Proti večeru so se pojavili v Vipavski dolini strahoviti vrtnici in v Šempasu ter v Ajdovščini so se ljudje jeli bati za hiše. Vihar je odkril le nekaj senikov, a hujšega ni bilo. Nastopila je mrzla jasna noč. Bila je ena izmed tistih noči, ki se jih kmet tako boji spomladi. Temperatura je padla nizko pod ničlo. Škoda na sadju je posebno velika v Vipavski dolini in v Brdih. Pozeble so črešnje zgodnice, mandlji in breskve. Zmrznili so cvetni popki, dasi se še niso razcveli. Največja je škoda okoli Gorice in v Brdih, kjer je sadje zgodnje. Škoda gre v težke milijone. Črešnje so prinesle v deželo veliko denarja. Če ni dovolj blaga na razpolago, trga sploh ni, in črešnje se prodajajo po smešnih cenah. Tudi okoli Trsta in v Koprčnici je mraz napravil veliko škodo.

Dunajska vremenska napoved: Različno oblačno, temperatura se bo še nekoliko zvišala. Novosadska vremenska napoved: Oblačno. Slabi vetrovi. Višja temperatura.

KAMGARNE

najfinejše češke in angleške, vsako mnozino, že od 80 Din naprej nudi samo trdka DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 16. aprila: Marko B., Mehtilda, Echeiel. — Solnce vzide ob 5.26 in zaide ob 6.37. — Jutri: Leon Veliki, papež.

Mai

„Slovenčevi“ ugankarji

Nase velikonočne papige v kletkah!

To pa ni bilo kar tako lahko. Štirinajst papig, ki se hočejo med seboj zvrstati, je bilo treba spraviti v sedem kletk, a samo s pomočjo treh žic. Mnogi so poskušali — in obupali; ni šlo, pa ni šlo. Sedmimi črtami že, tudi s petimi, a s tremi to napraviti, se pa pravi preveč zahtevati. So rekli nekateri. Drugi so pa bili spretni — in med te je »Slovenec« razdelil obljubljeni nagrade.

Niž manj kot 3024 pravih rešitev je prišlo. Kupček papig je od dne rastle in nazadnje zrastle v precej obilen kup. Res srečo so imeli tisti trije, ki so jim bile prisojene nagrade. Kar mlo se nam je storilo in žalostno je bilo gledati na 3021 neizrečanih rešitev. Posebno so nam šli k srcu tisti naši prijateljski, ki so tiče tako lepo poslikali, da jih je bilo kar veselje pogledati. Tako lepo »zmalane« so bile nekatere slikice, da bi jih človek kar del v okvir in obesil ob postelji. In tudi taki-le mili prošnji je bilo težko odreči:

Ker mamica moja
te sreče ni imela,
da v tekmar pri vas
bi kedaj kaj zadelo,
poskusim zdaj jaz,
če morda se sreče kolo
pri meni ustavilo bo.

Zato smo se odločili, da razdelimo mesto treh kar deset nagrad. In tako bo te dni obiskal »Storček« te-le naše prijatelje:

Duška Omahnovega, Višnja gora.
Sorčanovega Francka, Celje.
Milico Lavričovo, Ljubljana.
Marjana Schifferja, Kočevje.
Cukalo Maksa, Gradec, Avstrija.

Eno izmed mladinskih povesti »Srce« ali »Delek je pravile« pa bodo dobili:

Ivan Areh, Stari trg pri Slovenjgradcu.
Mimica Markošek, Ljubno.
Mavec Marjan, Ljubljana.
Blanka Marija Ratajeva, Petrovč.
Katica Zakošek, Limburg, Belgija.

Vsi ostali pa naj se nikar ne hudujejo. Bodo prišli pa drugič na vrsto, ko bodo razpisane še lepše nagrade. Morda za Božič. Pa prav lepo pozdravljeni vsi!

Smrt med ameriškimi Slovenci

»Glasilo K. S. K. Jednote« od 26. marca t. l. poroča o sledečih smrtnih slučajih med našimi rojaki v Ameriki:

V pittsburski naselbini je po dvamesečni težki bolezni umrla Ana Trempus, rojena Butala, žena bivšega glavnega urednika »K. S. K. Jednote« Franca Trempusa. Pokojna je bila stara šele 39 let in doma iz Podzemlja pri Metliki. V Ameriko je prišla kot 9-letna deklica. Bila je članica raznih krščanskih društev. Omožila le je pred 15 leti. Zapuščala žalujočega moža, troje otrok in staro mater.

V Pittsburgu je preminul dne 5. marca t. l. Josip Ivanovič, star 50 let. Pokojni je bil več-

Tvrdka JULIO MEINL

uvoz kave Šelenburgova ul. 3 vljudno vabi na brezplačno poskušnjo kuhanja kave dne 12. in 13. aprila.

Arkadij Averčenko:

Sopotnik

Služaj se je dogodil na potovanju iz Moskve proti Kavkazu. Sedela sva s prijateljem Petrovom v vagonu oddelku drugega razreda, jaz pri oknu, Petrov v sredi, desno od njega pa gospod s svetlikajočimi črnimi očmi in temnim, pa resnim obrazom. Neznane je imel črno salonsko suknjo, okrogla roževinasta očala, njegov vrat je bil ovit z dolgim pisanim šalom. Imela sva ga za učenjaka.

Kakor hitro se je začel vlak premikati, sem vzel iz stranskega žepa časopis in pričel čitati. »Kako malo mislijo ljudje na svoje zdravje,« je pripomnil nenadoma neznane ter se prijateljsko obrnil k meni.

»Zakaj pa?« sem vprašal radovedno.

»Glejte, na primer: Vi čitate... Ali ne veste, da je čitanje v vlaku, če sedite v smeri vožnje, izredna nevarnost za oči?«

»Kakšna nevarnost?«

»Tega ne veste? Čudno! Poslušajte, nedavno mi je nek nemški profesor, specialist za oči povedal, da je čitanje v vagonu strup za oči.«

»Kakšna nevarnost je to, oziroma kakšen strup?«

»V očeh se nahaja brezbarvna tekočina. Ta tekočina se pričenja skoro neopaženo v kapljicah iztekati, ako v vlaku čitate, oko pa izgublja na svojem blesku in polagoma opesha moč gledanja in opazovanja. Nekega lepega dne se pa zbudite in ne vidite več... Sedaj, na primer, se pričenja tekočina v vaših očeh premikati... Ali čutite?«

»Da, da; zdi se mi, da pričenja...«

»Torej vidite!«

Uthnil je; nervozno sem listal po časopisu, nato pa sem ga nehote odložil.

»Ali si smem ogledati vaš časopis?« je prekinil neznane nekaj časa trajajoči molk.

kratni predsednik društva Marije Device K. S. K. Jednote in nad 29 let njen član. Doma je bil iz Preloke. V Ameriko je prišel pred 30 leti. Zapuščal 4 otroke in ženo. Rajni je bil tudi član Slovenskega Orla.

Tri dni za njim je pobrala blede smrt v cvetu mladosti Ivanka Kambiš, staro komaj 18 let. Bolehala je na sušici. Kambiševa rodbina je odločno krščanska, pokojna Ivanka je bila članica društva Marije Device K. S. K. Jednote.

V Jolietu III. je dne 24. marca t. l. preminula Marjeta Stukel, žena prvega glavnega predsednika K. S. K. Jednote, Josipa Stukla. Zapuščala poleg moža tudi sina, ki je duhovnik.

Krvava razporka

Slovenec v Ameriki ustrelil ženo in se vrgel pod vlak.

»Ameriška Domovina« od 22. marca poroča o krvavi drami, ki se je zgodila 20. marca v cleve-landski slovenski naselbini.

Zakonca John Debeve in njegova žena Marija sta bila poročena 5 let. On je vzel vdovo, ki je pripeljala v zakon štiri hčerke, v starosti 11 do 17 let. John Debeve pa je po pripovedovanju hčerki bil len in je tekom 5 let zakona delal in služil le 7 mesecev, tako da je žena morala delati zanj in za svoje otroke. To je dalo povoda dovolj za domače razprtije in prepire, ki jim je slednjič sledila ločitev zakona in razporka, kakor je to po ameriških postavah.

Rešitev, da je razporka dovoljena, sta dobila sredi marca. Tedaj se je Debeve preselil drugam, in ni več stanoval skupaj z ženo.

Dne 20. marca zvečer pa je Debeve nenadoma prišel obiskat svojo ženo.

Ko je dospel v stanovanje, se je vnel prepir. Žena je Debeve karala radi njegove lenobe, rekoč, da tedaj, ko ga je vzela, ni mislila, da bo morala še njega z delom preživljati. Potem mu je pa pokazala vrata in zapovedala, da gre. Toda John ni hotel iti, narkar je ženska poslala hčeri Jennie in Rose, naj gresta po policijo. Na cesti ste dobili nekega soseda, ki je poklical policijo. Žena je stala blizu vrat, dočim je stal Debeve blizu kuhinje. Naenkrat je potegnil revolver in je začel streljati. Smrtno ranjena se je ženska zgrudila v kuhinjo. Debeve je potem nameril revolver v prohi in dvakrat sprožil. Ženo so odpeljali v bolnico, kjer je pa kmalu umrla. Ko je Debeve dvakrat sprožil revolver proti sebi, je pobegnil iz hiše. Debeve je v tem zginil. Dobili so ga pa kmalu pozneje — mrtvega, na železniški progi N. Y. Central železnice. Imel je zlomljene roke in noge. Najbrže ga je zadel vlak in ga na mestu ubil. Pozneje je policija odpeljala vse štiri hčerke s seboj. Umorjena Debeveva je bila doma iz Sodražice in je bila članica društva »v. Katarine«.

Šleglov morilec - prijet?

Morilec šoferja Matijevega v Novem Sadu.

Poročali smo, da je pred dnevi v okolici Novoga Sada nekdo ustrelil šoferja Matijevega. Policija je ugotovila, da je Matijevič padel od roke človeka, ki ga je vozil v svojem avtu. Na podlagi te ugotovitve je novosadska policija v tej smeri zasledovala in dognala identiteto zločinčeve, ki se piše Imre Lerinc. Mladi morilec je vojaški begunec, ki se je hotel po'astiti Matijevevega avtomobila z namenom, da bi ušel čez mejo na Madjarsko. Šoferja je ustrelil predvsem zato, da bi se polastil avtomobila in bi z njim pobegnil brez priče čez mejo na Madjarsko. Napravi lpa je zase usodno napako s tem, da Matijevevega trupla ni skril. Tega se je morilec očitno spomnil prepozno, zato je pustil okrvavljeni avtomobil v Senti in se peš napotil proti meji. Ko je zapustil avtomobil, je odšel k svojim staršem, ki bivajo v Senti, se pre-

oblekel in takoj nadaljeval pot. 6 kilometrov od madjarske meje v vasi Ridžica je bil ponoči prijel pri svojih sorodnikih.

V Novem Sadu se mnogo govori v zvezi s tem slučajem, da je Matijevevec morilec ustrelil tudi Tonija Slegla, vsaj tako poročajo belgrajski listi. Zločinec je najbrž iskal ugodne prilike, da bi se izognil zasledovanju in pobegnil čez mejo. Zato mu ni bilo še do enega človeškega življenja. Njegova žrtev je postal nesrečni šofer. Koliko so te verzije utemeljene, bo pokazala preiskava. V Novem Sadu in po ostali Bački je vzbujal ta zločin veliko senzacijo.

„Bahto - ptiček sivi“

Gol na velikem županstvu.

Sarajevo, 7. apr.

V soboto dopoldne okoli enajstih je stopil v pisarno predsednika invalidskega oblastnega odbora pri velikem županstvu v Sarajevu, podpolkovnika Perkovića neki Bahto Mujo-Josip Avdi, reducirani invalid iz Višegrada.

»Gospod podpolkovnik, tri dni že nisem ničesar jedel. Zdi se mi, da so mi čreva od same lakote že odrevenela.« Podpolkovnik je možakarja poznal že od prej po slabem glasu, »mu je odklonil« podporo iz invalidske blagajne in je Avdiju svetoval, naj si poišče delo. Ta pa se je razhudil:

»Ne daš, kaj ne? Čakaj, pomnil me boš!« Začel je razgrajati in obmetavati podpolkovnika s psokami. Nato se je napotil v predsobo velikega župana, kjer je kričal:

»Ali slišiš, župan! Umiram od lakote. a ti tvoji načelniki mi ne dajo pomoči. Pomagaj!«

Na Bahtovo vpitje je prišel tajnik velikega župana in ukazal slugam, naj divjaka odstranijo. Toda Bahto je bil urnejši in jo je ucvrl po stopnicah navzdol.

Kmalu nato pa se je zopet vrnil in se pojavil na hodniku v prvem nadstropju. Izvlekel je iz žepa nož in pričel se sebe parati obleko ter metati krpe okoli sebe na vse strani. Ko je bil v samih spodnjih hlačah in srajci, je planil v stranišče in se sskel do golega. Tak je potem z velikimi skoki premeril stopnice v drugo nadstropje, kjer so ga dohiteli slugi. Zavili so ga v neki koc, da bi ne bilo pohujšanja, narkar so ga odvedli k oblastnemu odboru Rdečega križa. Medtem je bila o slučaju obveščena tudi policija.

V kocu se je pojavil Bahto pred predsednikom Rdečega križa dr. Pavičević in ga takole nagovoril:

»V tebi, doktore, baje zlati srce. Ti si edini, ki skrbiš za nas siromake in te prosim, da mi pomagaš. Glej, gol sem!« Pri teh besedah je odložil koc in obstal pred predsednikom, kakor ga je mati rodila.

»Doktore, glej človek!«

»Vidim, vidim nesrečnež!« ogri se, skrij goloto. Kar bo mogoče, bomo storili zate!«

Nato je predsednik odredil, naj se na račun Rdečega križa nabavi pri kakem stinarju za Bahto obleka, da ne bo še nadalje povzročal pohujšanja.

Neki sluga je medtem prinesel Bahti skodelico mleka, da bi se mož pomiril in pokrepčal.

»Kaj, mleko naj pijem, da se skisam in postanem siratka? Jok! Tobaka mi dajte, da si zvijem cigareto!«

Nekdo je potrkal na vrata. Vstopila sta dva policista, vsak z enim kocem.

»Hej, Bahto, ptiček sivi. Že dolgo te iščemo. Pojdi, sokole!«

Ogrnila sta ga s kocem in ga odvedla v zaprt policijski voz, ki je čakal zunaj.

O tem, kako je prišel Bahto kot musliman do katoliškega imena, je posebna zgodovina. Svočas se je mož mudil v Zagrebu in iskal dela. Mislil, da bo lažje našel zaslužek, če se predstavi kot »pravoverni« katoličan, se je sam krstil z imenom Josip in pripovedoval, da izhaja iz neke »bogaboječe katoliške družine iz bosenskega Rima«, t. j. iz Travnika.

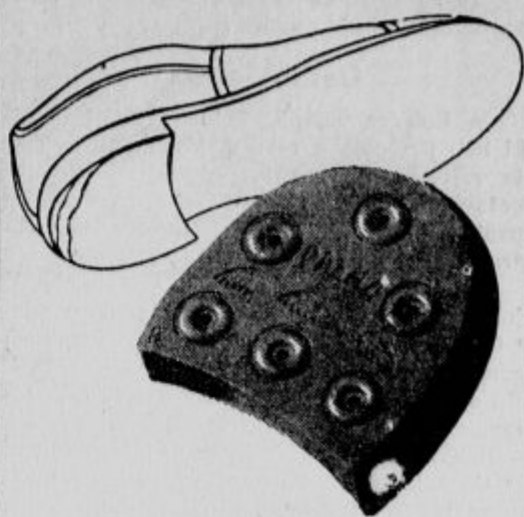
Sedaj razmišlja v policijskem zaporu o posledicah svojega nesrečnega nastopa.

Odločite sami

pri prihodnjem

popravilu čevljev!

Ne usnjeno peto

temveč samo 'PALMA' peto!

Razlogi: Prihranek in zdr. vje. To je razum in napredek.

Fantje se zbirajo

Ljubljana, 9. aprila.

Potrjeni mladeniči rojstnega letnika 1908. so danes nastopili svojo vojaško dolžnost. Z raznih krajev, ki spadajo v področje ljubljanskega vojnega okrožja so ves dan prihajali v Ljubljano z vlakom, peš, na vozovih in avtobusih. Večinoma so bili obloženi z lesenimi kovčki, nekateri z večjimi zavrtki. Že v prvih dopoldanskih urah se je razlegalo po ulicah več ali manj ubrano petje rekrutov tu in tam spremljano od glasov harmonike.

Najživahnejše je bilo ves dan na Poljanah. Vojaški novinci so namreč letos morali v vojašnico kralja Petra na Poljanski cesti, ne v ono vojvode Mišiča na Taboru.

Ugoden vtis je napravila okolnost, da so bili skoro vsi rekrutje z nekaterimi iz'emami — trezni. Sporazumno z vojaško oblastjo so izdale policijske oblasti vsem tožilec alkoholnih pijač strogo prepoved, prodajati tekom dneva vojaškim novincem kakršnekoli opojne pijače. Učinku te umestne prepovedi je pripisovali, da ni bilo med mladimi rekruti nobenih izgrezov ali sirovih prizorov, mnogo manj »aufbiksnja« in drugih izlivov »junakega« razpoloženja, kot druga leta.

Preko Ambroževega trga je korakala večja skupina novincev, ki so prispeli z vlakom. Pred njimi sta šla muzikanta in prav spretno igrala korračnico. Fantje so šli v parih. Nekaterim so nesli kovčke sorodniki. Med godbo in vriskanjem je eden izmed njih zaklical svojemu tovarišu v sprednjih vrstah:

»Tine, ne napij se, kako se boš pa posloville! Pametne besede so neko priletno gospo, ki je prišla mimo, ganile do solz.

V opoldanskih urah je kolovratil po Miklošičevi cesti osamljen mladenič krepke postave, s kovčkom na rami, in govaljanim klobukom v roki. Očividno je bil zelo »truden«, ker je vsakih 50 korakov postavil svoje breme kar sredi ceste na tla, sedel nanje in pripovedoval s hrupavim glasom mimoidočim, da »ajrnika« in da bo — vojska. Nekateri so se mu smejali in delali primerne opazke. Na Marijinem trgu pred trafikjo je stalo pet, šest rekrutov. Nekdo izmed njih je predlagal, naj bi šli nekoliko »v senco« in je legel kar na tla ter pričel

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo CHINO-FERRIN. — Dobi se v vsaki lekarni.

elektrotehnik, ki se je ob priliki neke železniške katastrofe edini rešil, ko je stal na hodniku. S prijateljem Petrovom nista zinila besede, le spogledala sva se in se razumela. Čez nekaj minut sem se dvignil:

»Noga mi je zaspala... Na hodniku se bom nekoliko sprehodil.«

»Tudi jaz,« je hitro dodal prijatelj Petrov.

»Želim pokaditi cigareto!«

Zapustila sva kupe ter stopila na hodnik.

Ko sva na hodniku kadila cigarete, je dejal Petrov smehljajoč se:

»To-le s cigareto sem pa dobro napravil, kaj?« — »Seveda, če bi bila kar tako zapustila kupe, bi naju bil najin sopotnik smatral za bojazljivca!« — »Brez dvoma!« — »Močne živce ima ta-le čudak... če pomisli, da lahko vsak trenutek trčiva v kakšen vlak... in kako mirno govori o tem!« — Pogledaj, kaj neki počenja?«

Petrov je šel k vratom najinega kupeja in se kmalu vrnil: »Leži na najinih sedežih z zaprtimi očmi.« — »Pojdiva tja, na sredino hodnika.« — »Čuden, izreden možakar, kaj?« — »Pa še kako ljubeznjiv in prijazen.«

Cim dalj smo se vozili, tembolj vroče je postajalo. Poznalno se je, da smo se močno približali toplim, južnim deželam.

»Ali ne bi odprla vsaj eno okno? Tako lepo si je zunaj solnce!«

Poskušala sva odpreti nekaj oken, toda vsa so bila trdo zapahnjena, zapahi pa nepremični; končno se nama je z velikim trudom posrečilo odpreti eno edino okno.

»Kakšen zrak! Vpliv Kavkaza!«

»Bajno!«

V daljavi sva opazila zasneženo gorovje, topel zrak pa je vedno bolj pritiskal in uhajal skozi najino odprto okno v vagon.

Skoro dve uri sva stala pri odprtem oknu in bila sva popolnoma prevzeta ob pogledu na premikajočo in mimo najinih strmečih oči hitečo panoramo, ko naju iznenadi močan glas:

ne!« — »Strahovito dolčas je!« — »Da!« — »Uf! Kako soparno je v vagonu!« — »Da!« — »Povsod kraljuje zima, v teh krajih pa imajo že pomlad!« — »Da!« — »Drevesa so že vsa v zelenju!« — »Da!«

Medtem je neznane zazdehnil in počasi, skoro zategnjeno rekel:

»Dobro bi bilo nekoliko zadremati!«, nato k Petrovu:

»To je najnevarnejša železniška prog!«

»Zakaj?«

»Ker se tukaj dogajajo dnevno železniške nesreče...«

»Kaj poveste? — Zakaj pa časopisje o tem prav nič ne poroča?«

»Zakaj? Železniška direkcija prikriva... v lastnem interesu... Utrpela bi mnogo, in število potnikov bi se zmanjšalo... Poleg tega pa toliko žrtev...!«

»Neprijetna stvar to,« je mrmral prijatelj Petrov in me preplahnil pogledal.

»Najstrašnejše pa je to, da so vagoni prave pasti... že itak so slabo zgrajeni... Če tako-le sedimo, z nogami uprtimi v steno vagona in trčimo s kakšnim vlakom skupaj, tedaj smo izgubljeni...«

»Zakaj?«

»Kako, zakaj?... Predstavljajte si: Nam nasproti vozi drug vlak in se v našega zaleti. Pritisk — ki je strašno velik — se bliskoma prenese na stene vagonov, od tu na stene kupeja in iz sten preide ta pritisk — nič zmanjššan — na vaše noge... V trenutku so noge zdrobljene in vi ostanete vse svoje življenje pohabljeni, brez nog... Ali pa umrete že tekom štirindvajsetih ur. To se dogaja na tej progi skoro redno vsaki dan...«

»Kaj pa, če se potnik ne nahaja v kupeju, ampak, recimo, na hodniku, ali je tam tudi nevarno?«

»Tam sploh ni nevarnosti!... Podolžne stene niso nevarne, samo prednje in zadnje stene. — Poznam gospoda, mislim, da je

»Prosim, toda saj si vendar lahko svoje oči pokvarite!«

»Ah, veste, v tem oziru sem nepreračunljiv... takorekoč samomorilec. Nekoč so mi dali kokaina in jaz sem ga kar z žlico jedel. V Petrogradu sem kadil cigarete na koleri bolnega človeka... meni pa se ni prav ničesar zgodilo.«

Prijatelj Petrov je sklenil roke in vzdihnil:

»Moj Bog, kako postaja mraz!«

»Verjamem. Da, prav povsod prežijo na nas nevarnosti. Često niti ne slutimo tega. Vi na primer, sedite pri oknu. Okna pa niso popolnoma hermetično nikdar zaprta, ker skozi špranje uhaaja oster zrak, ki ga povzroča vlak s svojo hitrostjo... Tak veter pritiska na luknjice vaših pljuč, uniči pljučne mehurje, ti popokajo, kri zastane, se strdi, rezultat: tuberkuloza.«

»Kako temu odpomoči,« sem vzkliknil resignirano, »nekdo mora vendar sedeti tudi pri oknu!«

»Menjajva prostore!«

»Toda, vaša pljuča!«

»Nič ne de... tudi napram temu sem neobčutljiv... Sicer pa, čemu toliko besed! Ako želite, jaz vas celo prosim: menjajva!«

Molče sva menjala prostore.

»Zelo ljubeznjivo je to od vas, gospod, da stavljate svoje lastno življenje v nevarnost in to za popolnoma neznanega vam sopotnika,« je pripomnil Petrov.

»Moj Bog, zelo sem človekoljuben,« je odvrnil neznane, »se udobno naslonil na oporo pri oknu ter v največjem miru čital moj časopis...«

Strahno pusto in dolgočasno je voziti se in nič čitati. Tujec je čital, jaz in moj prijatelj Petrov sva molče sedela, le tu pa tam sva spre- govorila par vsakdanjih besed.

»Kdaj bomo v Tiflisu?« — »Ah, še dolgo

igrati na orglice. Pristopil je stražnik in jih opozoril, naj se vedejo dostojno. Brez ugovora so se pokorili in se mirno odpravili proti vojašnici.

Enega sem videl, ki je imel namesto šopka na prsnem žepu sukunčijo novo leseno — žlico. Govoril je ribniško narečje. Zdel se mi je zanimiv, stopil sem k njemu in ga nagovoril:

»Vi pa kar žlico namesto pušeljca?«
»Žlica bom bolj dolgo nčuv, kakor pušeljca. Pušeljce povene, pa ga ne več, žlica pa ostane, se je odrezal.

Ta bo praktičen vojak. Naj mu dobro tekne vse, kar bo dosegla njegova žlica!

Ostale vesti

★ **Bolezen vojvode Stepanovića.** Belgrajski listi poročajo o resnem koleznem stanju vojvode Stepana Stepanovića. Zdravniki ugotavljajo le poslabšanje in nimajo veliko upanja, da bi se staremu vojvodi povrnilo zdravje.

★ **Vreme 9. aprila ob 8. uri zjutraj.** V Ljubljani: barometer 766.2, toplomer min. 0° C, maks. 13° C. Mirno, jasno. — Maribor: barometer 764.7, toplomer min. 2° C, maks. 7° C. Mirno, jasno. — Zagreb: barometer 765.7, toplomer min. 4° C, maks. 10° C. Mirno, jasno. — Belgrad: barometer 765.8, toplomer min. 0° C, maks. 8° C. Mirno, jasno. — Sarajevo: barometer 766.7, toplomer min. 0° C, maks. 8° C. Mirno, jasno. — Skopje: barometer 765.3, toplomer min. 1° C, maks. 7° C. Mirno, oblačno. — Split: barometer 765.1, toplomer min. 6° C, maks. 12° C. Mirno, jasno.

★ **Angleški učenjak v Bosni.** V Mostarju se mudi profesor arabščine na londonski univerzi Sir Thomas Arnold, ki je znan po svojem delu »Življenje sv. Frančiška Asiškega«, ki je doživelo 14 izdaj. Angleški učenjak proučuje zgodovino frančiškanskega reda od ustanovitve do danes in je v ta namen dopotoval v Bosno, da obišče znamenite samostane frančiškanskega reda v Krievnem, Fojnici in Širokem bregu. Obiskal bo tudi znamenitega kronista, frančiškana dr. Pavla Dragičevića v Jablanici.

★ **Potresi v zagrebški okolici.** Potresni aparati geofizičnega zavoda v Zagrebu so zabeležili v nedeljo, 7. t. m. ob 9.21 lažji potres v oddaljenosti 38 km. V ponedeljek zjutraj ob osmih pa zopet, a to pot nekoliko močnejši potresni sunki v isti oddaljenosti. Ta potres se je ponovil ob 2.42. Središče teh potresov je v področju Ivančice, najbrž pri Radoboju. Okrajno glavarstvo v Ivanju je telefonično sporočilo, da so tam potres čutili.

★ **Rezervacije slavonkih hrastovih gozdov.** Ministrstvo za šume in rude je izdalo naredbo, ki določa, da se v Prašniku, v področju šumarskega ravateljstva v Vinkovcih, rezervira 100 katastralnih juter hrastovega gozda kot zgodovinski in poučni spomenik. Na tej površini je prepovedano vsako sekanje ali drugo izkoriščanje gozdov ter bosta na ta način flora in favna tega področja docela prepuščeni prirodi in njenim zakonom.

★ **300.000 komadov cigarete »Vardar«**, v etu-rijah po 20 komadov, bo dala Uprava državnih monopolov v promet za časa letošnjega vele-sejma v Ljubljani od 30. maja do 9. junija. Te cigarete se bodo prodajale samo na razstavnem prostoru velesejma v Ljubljani.

★ **P-tel Sv. Duh ob Bohinjskem jezeru,** ki je last Duh. podp. društva v Ljubljani, je dobil te dni novega vodjo v osebi g. Karla Marija Hama. Imenovan je bil zadnjih sedem let glavni knjigovodja gozdarskega urada barona Born v Trzinu.

★ **Tožba za 1.292.418 dinarji kolkovine.** K belgrajskemu apelacijskemu sodišču je te dni prišla tožba kneza Alberta Turn-Taxisa iz Regensburga, na kateri je za 1.292.418 Din kolkov. Kolki so nalepljeni na 8 polah. Tožba je naperjena proti naši državi radi posekanja neklih hrastovih gozdov na posestvu Turn-Taxisa v Lekemiku. L. 1919 je prometno ministrstvo potrebovalo za železniške prage večjo količino hrastovine, ki so jo nato posekali na sekvestriranem posestvu Turn-Taxisovem. Sedaj ta tožba državo za odškodnino.

★ **Vlomili so neznanj storilci v hišo posestnika Jožeta Sniderića v Zihlavih pri Ljutomeru** ter odnesli iz stanovanja raznih predmetov v vrednosti do 10.000 Din.

★ **Gol človek — zločinec.** Nedavno je prijel na neki begrajski ulici ponoči orožnik čudnega moža, ki se je sprehal v sami srajci. Misleč, da je slaboumen, so ga oddali v bolnico na opazovanje. Neznane ni nič govoril in je kazal mnogo znakov duševne obolenosti. Naposled so ga odvedli na po-

★ **Pri pomanjkanju teka nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigavanju, motenju pri prebavi, izpuščajih, srbečici osvobodbi naravna »Franz-Josef«** grenčica telo vseh nabranih gnjilobnih strupov. Ze stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

★ **Kaj delata tukaj?**
Obrnila sva se: najin sopotnik je stal tu in naju gledal.

»Vdihavava poživiljajoč zrak; čudovita pokrajina!

»Tudi jaz bom odprl okno!«

»Nemogoče! Vsi zapahi drže in nama se je komaj posrečilo z velikim naporom, da sva odprla to-le okno.«

»Da, da,« je nadaljeval, tujec po kratkem razmišljanju »Kavkaz je lep, eksotičen, toda nevaren. To vam je roparska dežela. Tako-le nič hudega sluteči stojimo pri odprtem oknu, govorimo, občudujemo naravo — pa vam prihrči od nekd krogla, vas zadene, padete in se zrušite mrtev na tla... Da, Kavkazci so razpiti roparji... kaj, nobenih časopisov ne čitate, da tega ne veste? — Nedavno je stal pri tako-le odprtem oknu nek uglaševalec klavirjev. Nena-doma je počil strel, uglaševalec je zavpil, se zrušil...«

»Za božjo voljo, kdo pa je streljal?«

»Kavkazec. Kdor pobije največ potnikov, uživa največjo čast in slavo... Kavkaško dekle vzame le tistega fanta za moža, ki je pobil, oziroma postretil najmanj deset potnikov.«

»Vrag naj jih vzame! Zaprimo okno!« in midva s Petrovom sva že hitela od preklicane-

licijo, kjer so ga s spretnim zaslišanjem pripravili do tega, da je spregovoril in priznal, da se piše Dragisa Jovanović, ki je bil nedavno izpuščen iz mitroviške kaznilnice, kjer je odsedel 5 let radi uboja. Po odtiskih njegovih prstov je policija ugotovila, da gre v osebi Jovanovića za nevarnega tatu, ki ga zasleduje novosadska policija.

★ **ROGAŠKA SLATINA, najbolj reno-mirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Najuspešnejše in ceno zdravljenje v maju, juniju in septembru! Zahtevajte prospekte!**

★ **NAJVAŽNEJŠA, ČETUDI NE NAJNO-VEJŠA VEST je, da se perilo namoči čez noč v rastlini ŽENSKJE HVALE, nato pa se izpere s SCHICHTOWIM TERPENTINOVIM MILOM. — Varujte se ponaredbi!**

★ **LEPOTIČNO GRMIČJE, ciprese, bo-rovice, smreke, nizke in visoke vrtnice, pelag-onije itd. priporoča Anton Bajec, Ljubljana, vrtnarica na Tržaški cesti 34, trgovina Pod Tranco 2. Telefon 3222.**

★ **DOJEČA ŽENA bo razpolagala z za-dostno hrano svojemu dojenčku ter mu za-gotovila močan, zdrav razvoji, ako bo jemala pri zajtrku in južini s skodelici mleka 2 do 3 kavine Hlce Ovomaltine.**

★ **STARCI IN STARKE, Vam je Alga najbolj potrebna, kajli ako zvečer malo ma-sirate roke in noge, se boste čutili prerojene. Alga Vam da veselje do življenja in svežost. V vseh lekarnah in drogerijah 1 steklenica 16 Din.**

Ljubljana

Nočna služba lekarn:

Nočno službo bosta nocoj opravljali le-karni: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

○ **Mestni valjar** je zopet na delu na mestnih cestah. Dosedaj so ga uporabljali pri drobljenju gramoza v jami pri Sv. Križu, sedaj pa je zopet prišel gladiti ljubljanske ulice. Včeraj je tlakoval z gramozom nasuto cesto pred finančno direkcijo na Kerkovem trgu.

○ **Sprehodi po parkih.** Ljubljanski parki in sprehajališča dobivajo vsak dan več obisko-valcev. Mestna občina je dala ponekod že na-mestiti zelene klopi, ki so bile čez zimo odstran-jene. Vendar so gostje teh klopi še bolj redki, ker se vreme le polagoma ogreva. Zadnje dni venomer pihlja hladna sapa in moti pomladan-sko razpoloženje. Drevje in grmičevje počasi odganja in hrepeni po toplem solncu. V opol-danskih urah se hodijo solnčiti na klopce v parku na Kralja Petra trgu ob Miklošičevi cesti orezposnih delavci.

○ **Jurčičev trg prekopavajo.** Vodovodne in plinske napeljave na Jurčičevem trgu že dolgo niso bile v zadovoljivem stanju. Končno pa so se mestna podjetja le odločila in včeraj so pričeli mestni delavci prekopavati ves Jurčičev trg in ulico od mostu na do Brega. Ko so de-lavci jemali iz izkopanih jarkov cevi, je mogel vsakdo opaziti, v kako slabem stanju je bila tam vsa napeljava. Bil je res že skrajni čas za temeljito popravilo.

○ **»Slovenec«** deska jim je napoti. Vsa časopis imena prijatelje in nasoročnike in tudi naš. Ali s tako nizkimi sredstvi, kot delajo to naši neprijatelji, se pa menda nikjer ne vodi borba proti kakemu listu. Lani smo že večkrat zabeležili, da so razni zlikovci po mestu razbili naše deske in žal moramo to storiti tudi letos. Na oglu Jelčevce v Prisojnih ulice, na ograji vrt dr. Krekove vile, je naša deska s »Sloven-cem«, ki ga vsak dan berejo stotine predmest-nih delavcev in drugih. To pa ni bilo všeč ne-kemu hudobnežu. Včeraj okrog dveh ponoči je bila deska odtrgana. Našel jo je neki gospod na Friskoven pred prostori slaščičarne Novot-ny. Oškodovani so bili predvsem tisti, ki so hoteli zjutraj čitati »Slovenca« in so morali namesto tega iti pred Jugoslovansko tiskarno in na Miklošičevo cesto, kjer je tudi nalepljen »Slovenec. Dopolodne pa je bila odtrgana deska že na svojem mestu, na složno zadovoljstvo vseh prebivalcev tega okraja.

○ **Zopet tatvine v bolnišnici.** Kriminalna kronika v Ljubljani je imela te dni zabeležiti prav drzno tatvino v bolnišnici, kjer je bil okraden neki zdravnik. Predvčerajšnjim pa se je v bolnišnici zopet pripetila taka tatvina. Neka ženska je ušla iz bolnišnice, noproj pa je ukradla še usmiljenki Ivani Znojčevi 500 Din vredno uro, neki strežnici pa 50 Din gotovine.

LAK ZA NOHTE

in tekočino za odstranitev istega na dkg samo v drogeriji A. Kane sinova, Ljubljana, Zidovska ul. 1

ga okna proč. Neznane se je postavil k še vedno odprtemu oknu in dejal smehljaje se:

»Hm, tvegal bom! Ljubim tako igro, v ka-teri postavljam svoje lastno življenje v nevar-nost. Ako me pa zadene krogla, vaju prosim, pošljita mojo priljago v Tiflis, hotel »Metro-pole«, gospodu Mihalnikovu.«

In kljub nevarnosti je ostal pri oknu.

Ko sva zapuščala v Tiflisu vagon, sva opazila, da je pričakovala najinega sopotnika ljubka, mlada in vitka dama, s čudovito krasno glavo in zlatimi lasmi, ki so se lesketali v pomladanskem solncu kakor svetliška aureola. Hitela je k njemu, ga poljubila in rekla:

»Pavel, kako si potoval?«

»Izvrstno! Dekler imal človek tako odlič-ne, razumne, pametne in uvidne sopotnike — pokazal je na naju — tedaj je potovanje pravi užitek!«

Ko sva sedla v avto, je pripomnil prijatelj Petrov:

»Si slišal, kaj je rekel? Brez dvoma je bil z nama zelo zadovoljen!«

Skomignil sem z rameni:

»Ne vem, zakaj naj bi z nama ne bil za-dovoljen!«

Poslovenil Romanus.

Maribor

□ **Težka nezgoda.** V gozdu posestnika Rajha iz Črešnjevca so podirali hraste. 15-letni hlapec Ivan Lončarič je ravno spozel na hrast z vrhovi, da bi jo ovil okoli debla. V tem pa se je hrast nepri-čakovano podrl ter ubogelega hlapca dobesedno zmečkal. Lončarič ima tudi razbito čeljust in težke poškodbe na glavi. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnico.

□ **Akadska kongregacija** ima drevi ob 20 v Alojzijeve cerkvi svoj redni sestanek. Sodali, vsi! □ **Veleznimivo predavanje** s skioptičnimi slikami priredi prihodnjo nedeljo ob 17 v mestnem kinu Kršćanska ženska zveza za Maribor in oko-lico. Predava priljubljeni predavatelj profesor P. Zivortnik. Članice in prijatelji društva iskreno vabljeni.

□ **Smrtna kosa.** Umrl je Kristof Felber spre-vodnik v pokoju, stanujoč na Meljski c. 43. Po-greb danes ob 16 na mestnem pokopališču v Po-brežju.

□ **Padeč z drvečnega vlaka.** Na progi Moš-kanjci-Maribor Gospej A. M. je med vožnjo po-stalo nenadoma slabot; šla je iz kupeja na plato ter se naslonila ob žel. ograjo. Pri tem je po nesreč-nem naključju padla z vlaka. Padeč bi bil postal usodopoln, ako bi ne bil tega opazil sprevodnik Ivan Zupanek, ki je z bliskovito hitrostjo potegnil za zasnovo zavoro, da se je vlak ustavil. Omenjena gospa je ostala k sreči nepoškodovana. Radi tega je prispel vlak št. 1123 iz Pragerskega v Maribor z zamudo petih minut. Tako je duhaprisotnost spre-vodnika rešila ubogo gospo siurne smrti.

□ **Zdravstveno stanje v Mariboru** se je že docela normaliziralo. V mestnem okolišču sta v času od 1. do 7. aprila oboleli 2 osebi in sicer na škrla-tinki.

□ **Požarno ogledovanje mesta.** V prihodnjih dneh začno poslovati komisije za požarno ogledo-vanje mesta, ki bodo tudi ugotovile, v koliko se je ugodilo raznim predpisom požarne policijskega in sanitarnega značaja, izdanim na podlagi ugotovitev lanskega ogleda. Hišni posestniki oziroma njihovi namesniki morajo skrbeti, da so komisiji dostopni vsi v poštev prihajajoči hišni prostori (podstrešje itd.).

□ **Izdane ter izbrisane obrtne pravice.** V pre-teklek mesecu so dobili obrtno pravico: Kalle Ru-dolf, mehanik; J. Pesek, trg. z mešanim blagom; V. Wregg, trg. s čevlji; Z. Stibilj, delikatesna irgo-vina; F. Girmayer, prodaja pariumerijskih izdel-kov; »Produkcija«, r. z. o. z.; A. Gomilar, čev-ljar; A. Golčman, trg. z usnjem; S. Bole, trg. agen-tura; »Lola«, družba z o. z.; M. Kolarčič branjarja in tvrdka »Motors Sales«. — Izbrisanih pa je bilo v preteklem mesecu 23 obrtnih pravic.

□ **V Maribor** je prispel v službenih zadevah inšpektor glavne carinske direkcije v Belgradu g. V. Simić, včeraj pa je s popoldanskim brzovlakom prišel v Maribor general. direktor carin v Bel-gradu dr. Konrad Smid. Kakor znano, je njegov prihod v zvezi s pogajanjimi glede gradnje novega carinskega poslopja v Mariboru.

□ **Sprememba posesti.** Docent dr. Matko je kupil za 740.000 Din hišo št. 5 v Trubarjevi ulici.

□ **Izobešanje reklamnih napisov** na platnu preko ulice se v smislu sklepa, storjenega na zadnji seji mestnega občinskega sveta, dovoljuje pod sle-dečimi pogoji. Platno ne sme ovirati cestne raz-svetljave. Pri pritrditvi žic med drevesi mora biti spodnji rob platna vsaj 3 m nad hodnikom. Iz-bešanje se dovoljuje le za čas prireditve ter 4 dni pred njo. Za vsako izobešanje je treba vložiti prošnjo s sliko popolnega napisa in event. okras-kov. Tudi je navesti obseg platna ter zadevne točke ulic, kjer se platno razobeši. Poleg dovoljenja mestne občine mora prošilec preskrbeti tudi do-vojenje prizadetih hišnih posestnikov. Mestni občini je plačati priznailina v znesku Din 10.— za kva-dratni meter izobešenega platna. Priznailina se vplačuje predhodno pri mestni blagajni. Potrdilo vplačane priznailine je treba nato oddati pri mest-nem gradbenem uradu. Vsi interesi se opozar-jajo, na je treba vložiti prošnjo pravočasno, da je mogoča uradna rešitev pred izobešenjem. Tudi se smejo vsi napisi izvršiti le v državnem jeziku, iz-vzemši tujih imen pri filmih in dr.

Mariborska porota

Maribor, 9. aprila.

Senatu je predsedoval vdss Guzelj; dss dr. Tombak in dr. Senjor votanta. Obtožbo z sto-pa dr. pravnik dr. Hojnik; zapisnikar avskul-tant Miško Kot Zagovornik dr. Snuderl. Porot-nikom so bila stavljeni 3 vprašanja — na delo-mo, duševno zmedenost in nepremagljivo silo. Na podlagi pravdoreka porotnikom je bila Antonija Višar oproščena. Drž. pravnik je vložil redi opro-stitve ničnostno pritožbo, radi česar ostane obdol-ženka še nadalje v zaporu.

TAT RADI BEDE.

Porotnemu senatu je predsedoval danes vdss Posega; dss dr. Travner in okrajni sodnik K r a m e r votanta. Obtožbo zastopa višji drž. prav-nik dr. Jančič. Zapisnikar avskultant P u n č u h. Najprej se je obravnavalo.

Na zatočni klopi sedi 27 letni Anton Stermec iz Libelič, po poklicu delavec. Obtožuje se hudo-delstva tatvine po par. 171, 173 in 179 k. z. Stermec je bil v službi priden in vester; pokvarila ga je slaba tovarišija. Od decembra 1928 drlje pa je bil brez dela in zaslužka. V bedi je segel po tujem imetju. 26. decembra 1928 je v Farni vasi ukradel Petru Paradžu pr. čevljev in naramnice v vred-nosti 280 Din; 4. januarja 1929 istotam Francu Končniku 2 srajci v vrednosti 150 Din. Valentinu Kančijanu v Prevaljah pa 200 Din. (20. januarja), 250 Din (27. januarja) ter listnico z nad 10.000 Din (10. februarja t. l.). Glede poslednje tatvine z trjuje ob-dolženec, da ni imel namena prilaistiti si vsega de-narja iz listnice. Pripravečuje, da je dobro vedel za Kančijanovo navado, da je pred nprajanjem konj sletek sukno, v kateri je nosil listnico. Obdolže-nec je hotel tudi tokrat vzeti iz listnice samo maj-hno vsoto, da bi imel za 14 dnevno preživljanje. Ker pa se je Kančijan predhodno vrnil v hlev, je obdolženec vtaknil listnico v žep ter jo popihal proti Guštanju, ker se je bal, da je okradeni Kančijan zadevo že prijavil orožilstvu. Tam si je bil kupil nekaj obleke, perila, par čevljev in drugo. Kančijan pa je brž, čim je opazil tatvino, prijavil tatvino orožnikom v Prevaljah, ki so se takoj pod-li v Guštani. Našli so pri njem še 7845 dinarjev in nekaj avstrijskega denarja. Obdolženec je tatvino takoj priznal. Oškodovani Kančijan trdi, da je bilo v listnici okoli 20.000 Din gotovine. Obdolženec pa taji, da bi bilo v listnici toliko denarja. Tudi iz-riža obtožnica sum, da je obdolženec skril najmanj 10.000 Din za prihodnjost.

Razprava.

Obdolženec je močan, zdrav dečko. Njegovi odgovori so kratki in jasni. Z močnim glasom od-govarja in napravlja vtis inteligentnega delavca, ki ga včasih prevlada lahkomišelnost. Navzle temu se mestoma zapleta. Slabo sliši tudi in se radi tega

od časa do časa naprej nagne. Sicer pa stoji kot bi-vši gojenec podoficirske šole pred senatom strumno ter odgovarja v vojaškem žargonu. Včasih ga pa le predsednik ujame.

Predsednik: Pravite, da ste radi stiske segli po tujem denarju. Pa ste onih 450 Din ukradli Kančijanu tudi iz stiske?

Obdolženec: Tudi!

Predsednik: In zakaj ste potem iz stiske za-pravili v gostilni skoraj ves denar, da Vam je osta-lo borih 45 Din?

Obdolženec (jeclja): Ja, v družino sem za-šel.

Predsednik: Da, v družino... In tiste tisoča-ke ste mu tudi vzeli iz stiske?

Obdolženec: Sij sem mu hotel vrniti.

Predsednik: Pa ste zopet v enem mahu za-pravili v Guštanju 743. Din. In ni bilo družine zraven.

Obdolženec zjodla nekaj nerazumljivega.

Predsednik: Veste, z vami je takole. Prvič ste ukradli in je šlo po sreči; drugič je tudi šlo po sreči; tretjič ste se pa uvanili. In ste pred poroto

Državni pravdnik stavi še sledeče vprašanje obdolžencu:

Pa zakaj se niste v stiski zatekli k očetu?

Obdolženec: Je itak preobremenjen; sestra hodi v meščansko šolo in brata ima pri sebi, ki je brezposeln.

Državni pravdnik: Poglejte; samo za nekaj dni... Pa niste šli k očetu.

Porotniki so potrdili vprašanje o krivdi in je bil obtožni Stermec na podlagi krivdoreka obsojen na 1 leto težke ječe.

LIMBUŠKI UBOJ.

Bilo je 10. marca t. l. v Kušerjevi gostilni v Limbušu. Družbe je bilo precej; med fanti je bil tudi 20 letni Anton Cvetko iz Limbuša, po poklicu del-vec ter znan kot »aufbikar« ter zaprčevalec no-ža. Ob 21 uri je gostilničarka nznanihla gostom po-litiško uro. Pri tej priliki je dejal Andrej Vezovnik fantom, ki so sedeli pri sosedni mizi

»Pobei spate.

Ta poziv je posebno razvnel Antona Cvetka, ki je takoj prišel z nožem v roki groziti. Tovarši so ga skušali pomiriti, kar se jim pa ni posrečilo. Dvakrat je nagnal Vezovnik na »aufbikar« pozivajo-čega Cvetka domov. Vezovnik je šel nato domov, istočasno pa se je pojavil pred Cvetkovo hišo Franc Čeh. Jedva par trenutkov nato se je začelo iz sme-ri Cvetkove hiše vpilje: ko so fanti iz gostilne pri-speli na lice smrti, se jim je nudił grozen prizor. — Na tleh je ležal mrtev Franc Čeh, poleg njega pa je stal obdolženec. Nič ne videl, kako se je do-dol-ječ zvršil. Dejstvo je, da je obdolženec z bodil-nim žito prerezal levo odpljučno žilo odvešnico in da je Čeh radi izkrvavitve na licu mesta umrl.

Obdolženec se skuša zagovarjati

s trditvijo, da ga je boje! Čeh udaril z nekim ko-lom po glavi, roki in bratu. Iz jeze, da je zabodel nato Čeha; ni pa ničesar premislil, kam ga je zabodel. Tudi je prvotno zatrdel obdolženec, da je zamahnil proti Čehu s pipcem; pozneje so pa našli pri njem velik žepni nož.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanje uboja, ter je bil obdolženec obsojen na 5 let težke ječe.

BESTIALEN ZAVRATNI ROPARSKI UMOR

v Ormožu. Na zatočni klopi sedi 24 letni Ivan Kolar, mlinarski vajenec, ki se obtožuje, da je v noči od 18 in 19. decembra usmrtil s sekiro spečega go-spodarja Jožeta Jeremica. Obtoženec je srednje ra-sti, smrtno bled v obraz in slabo oblečen. Na prvi pogled napravljata vtis duševnega revčja. In kar ni-česar ne ve skoro povedati. Vsako besedico vleče predsednik iz njega z veliko muko in potrpežljivo-stjo. Še pred zasliševanjem priča pa se je razpra-va na predlog zagovornika dr. Irgoliča odlo-žila, da se preišče obdolženčevo duševno stanje in pa da se zasliši še nekaj na novo predlaganih priči.

Celje

★ **Mestno g'edališče.** Opozarjamo se enkrat na krasno Nikodemijev komedijo »Učiteljica«, ka-tero vprižore Mariborčani v sredo 10. aprila.

★ **Celjski katoliški dijak** prirede, kot čuje-mo, v nedeljo, 14. t. m. v Narodnem domu Molli-rovu trodejansko komedijo »Scapinove zvijače«. Prireditve naših celjskih dijakov so znane po svoji višini. Po dosedanjih prireditvah resnega značaja hočejo nuditi to pot našemu občinstvu nekaj vse-lega. Kdor se hoče od srca nasmejati, bo zato še gledal »Scapinove zvijače«, na kar opozarjamo že danes.

★ **Iz seje Kat. prosv. društva.** Odbor Katol. prosvetnega društva v Celju je imel v ponedeljek važno sejo, na kateri je razpravljaj o nadaljnjem delu te naše resnično ljudske univerze. S posebnim zadovoljstvom je mogel ugotoviti, da se društvena javna knjižnica na Cankarjevi cesti 4 dosledno lepo razvija in da število njenih članov stalno narašča. Tako je n. pr. knjižnica samo v mesecu marcu iz-posodila 119 knjig več kot v februarju, čeprav je februar za čitanje gotovo bolj prikladen. V zadnjem času je knjižnica nabavila preko 150 novih knjig, poskrbljeno pa je, da bo stalež knjižnice stalno rastel. — V prihodnjih tednih bo društvo priredilo še nekaj izrednih prosvetnih večerov s posebno zanimivim sporedom. — Učinkovito hoče to društvo sodelovati tudi pri gradnji cerkve Kristusa Kralja v Hrastniku. Ne le, da bo zbiral priprispeke, tem-več bo priredilo tudi večjo proslavo papeževga zlatomašniškega jubileja, katere čisti dobiček bo šel za Hrastnik. — Društveni pevski zbor bo v nedeljo, 12. maja priredil v kapucinski cerkvi kon-cert slovenskih cerkvenih pesmi. Pri koncertu so sodelovali tudi ravnatelj Glasbene maticе, g. Karol Sancin. — Poleg tega je bilo storjenih mnogo sklepov, ki bodo prišli v prid predvsem okoliškemu prebivalstvu.

★ **Vincencijeva konferenca** ima od danes na-prej svoje redne sestanke ob 8 uri zvečer v Mahni-čevi sobi v opatiji.

★ **Iz celjske bolnice.** V ponedeljek, dne 8. t. m. je tukaj umrla v starosti 70 let gospa Terezija Krapušek, žena prevzitarja iz Smarja pri Jelšah.

Semena

vseh vrst — zajamčeno najtališe kakovosti — priporoča
ANTON FAZARINC, CELJE

Dopisi

Novo mesto

Prihodnji ponedeljek, dne 15. t. m. bo v Novem mestu v Rokodelskem domu tečaj za župane in občinske odbornike vsega novomeškega okraja. Predavalo se bo o vseh vprašanih, ki so za naše občine posebno aktualna. Zato naj ne izostane od tečaja nobeden od županov in občinskih odbornikov. Pričetek tečaja ob pol 10 dopoldne.

Št. Jernej na Dolenjskem

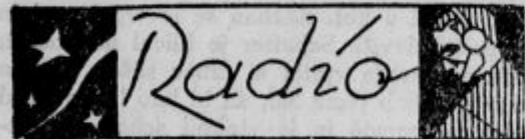
Smrtna nesreča delavca v tujini. Pred kakim pol letom je odšel iskat boljše kruha Janez Črne iz Grobelj. Sel je v Belgijo. Sreča mu ni bila mila. Delo je sicer dobil v nekem rudniku, toda prišla je nesreča, eksplozija, ki je nastala radi nepravilnega zažigjanja strelov in zahtevala 26 smrtnih žrtev, med njimi tudi več Slovencev.

Na dvorazredno osnovno šolo v Orehovici sta imenovana abiturienta gg. Ljubič in Bregar, g. Gantar pa je s 1. aprilom stopil v pokoj.

Trbovlje

Časopis za Trbovlje-Zagorje. V Mariboru je prišel izhajati tednik »Nedeljac«. Posebna naloga lista istega imena je namenjena samo za Trbovlje-Zagorje, največje industrijske kraje v Sloveniji in državi. Vsebuje lista je nabožna, ter prav pripravnica onim rudarjem, ki ob nedeljah, radi dela pri rudniku ne morejo v cerkev. Uprava je v župniščih v Trbovljah in Zagorju. List priporočamo. Ker je list že zelo razširjen po teh krajih, bodo tudi inšertati imeli velik uspeh, na kar posebno opozarjamo naše obrtnike.

Sprememba v rudniški restavraciji. Ker je prejšnji najemnik rudniške restavracije Rudolf Roznik prevzel restavracijo »Janje« v Zagrebu, prevzame rudniško restavracijo g. Albin Kunc iz Ljubljane.

IZ PISEM AMATERJEV.

Berlin, 20. marca 1929.

Dolžnega se čutim izraziti Vam svoje veselje, ki mi ga nudi Vaš večerni zabavni spored. Dočim od drugih postaj slišim ljudsko ozir. Slogersko glasbo ob velikih motnjah, se čuje glasba Vaše postaje izredno mirno in unešeno. Sprejemam s trielektronskim aparatom za visoke in nizke frekvence v zvočniku. Ne sicer tako glasno kot Dunaj, München itd., pač radi tega, ker oddajate le s 2,5 Kw. Ali ne bi mogli iti z energijo višje. Budapest ne moti, le atmosferične motnje se včasih pojavljajo.

Obilo naročnikov Vam želi

Paul Grünwald.

*

Konferenca za valovne dolžine v Pragi. Na sobotni radio konferenci se je dosegel sporazum o razporeditvi valovnih dolžin, da se posamezne brezžične oddajne postaje medsebojno ne motijo, za kar je bil sprejet briselski načrt. Posvetovanje o možnosti oporavitve nadaljnjih valov za brezžično oddajanje med dolžinami od 1340 do 1875 metrov pa še ni dovelo do rezultata.

10 letnica radija. Najstarejša radiopostaja za oddajo zabavnega, muzikalnega in drugih sporedov je nizozemska, ki je 19. marca letos praznovala že 10 letnico svojega obstoja. Postavljena je bila pravzaprav že 1. 1918, s sporedom v današnjem smislu ljudskih postaj pa je prišla šele 1. 1919. Načrte zanjo je napravil ing. Idzerda in je služila dolgo časa za zgled sosednim državam, celo v Ameriki so leto pozneje postavili slično postajo. Angleški amaterji so prisluškovali nizozemski postaji skoro pet let. Šele koncem leta 1923 so si zgradili lastno. Idzerdova postaja je sicer kmalu zastarela, že leta 1924 so jo opustili in zgradili modernjšo, kljub temu pa si upravičeno lahko lasti zaslug, da je prva utirala pot radiju, ki je v manj nego desetih letih objel ves svet.

Programi Radio-Ljubljane:

Sreda, 10. aprila: 12.30 Reprod. glasba. — 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Borzna poročila. — 17. Koncert radio-orkestra. — 18.30 Pravilice, pisatelj Milčinski. — 19. Srbohrvaščina, prof. Mazovec. — 19.30 Zgodovina »Slovenec«, prof. S. Kranjc. — 20. Vijolijski koncert g. K. Rupla. — 22. Poročila.

Četrtek, 11. aprila: 12.30 Reprod. glasba. — 13.30 Cas. napoved, reprod. glasba. — 13.30 Borzna por. — 17. Jonny jazz-band. — 18. Antologija slovenske lirike. — 18.30 Iz rastlinstva. ga. dr. Piskernik. — 19. Češčina g. Novak. — 19.30 Prenos opere »Trubadur« — 22. Poročila.

Drugi programi:

Sreda, 10. aprila.

Belgrad: 11.20 Vodno stanje, čas in poročila. — 12.45 Radio-kvartet. — 17. Pravilice. — 17.30 O parazitih. — 20. Brez ljubezni, drama. — 20.45 O Gogolju, scene iz »Revizorja«. — 21.10 Poročila. — 21.30 Češke pesmi. — 22.40 Jazz. — Zagreb: 13.15 Plošče. — 17. Pravilice. — 17.30 Sramel-kvartet. — 20.35 Romunski večer. — 22. Plošče. — Praga: 11.15 Plošče. — 12.30 Koncert. — 16.30 Za mladino. — 19.05 Orkester. — 20. Romunski večer. — St. tigrar: 10.30 Plošče. — 12. Koncert. — 15. Carobne gosli, pravljica drama. — 16.15 Romunska glasba in proza. — 18.45 Zemljepisno predavanje. — 20. Igra; nato lahka glasba. — Bern: 16. Koncert. — 16.30 Za otroke. — 19.30 Francoska klavirska glasba. — 20. Snh. — 20.30 Petje. — Katorice: 16. Plošče. — 17.55 Poljudna glasba. — 20. Literatura. — 20.30 Koncert. — 21.35 Literatura. — Rim: 13. Trio. — 17.30 Petje in glasba. — 20.45 Mefisto, opera. — Berlin: 17. Zabavna glasba. — 20.30 Orkester. — 21.30 Iz literature; nato plesna glasba. — Dunaj: 11. Kvartet Silving. — 15. Igra. — 16. Romunska glasba. — 20.55 Zborovski koncert; nato lahka glasba. — Toulouse: 13.45 Koncert. — 14.15 Petje. — 21.30 Orkester; nato plesna glasba. — Milan: 11.15 Plošče. — 12.30 Jazz. — 17.30 Otroško petje. — 20.30 Lahka glasba. — 22.30 Jazz. — Budapest: 9.15 Koncert vojaške godbe. — 12.05 Kl. vinski koncert. — 17.30 Cigarski orkester. — 19.30 Prenos opere. — 22.30 Citarški koncert.

INGELEN
štirielektronski aparat
z zaščiteno mrežico
Din 4470—**U4**

ZVEČER za namakanje

Schichto
Ženska hvala
Prasek iz pranje

ZJUTRAJ za izkuhavanje

Schichto
terpentinovo milo

pa je pranje gotovo!

Sport

Službeno iz LNP. Današnja redna seja poslovnega odbora se vrši ob 20 v kavarni »Evropa«. Istotak se vrši ob 21 seja upravnega odbora. Tajnik I.

Sportni dogodki

»Po nogavicah jih boste spoznali,« piše neki francoski list o igralcih angleškega nogometnega kluba Corinthians. Klub gostuje v Franciji, pa nima sreče, in list pravi: »Je sicer par dobrih igralcev vmes, večinoma so pa stari gospodje, ki so včasih res lepo igrali, ki jih pa danes le še po nogavicah spoznaš, da so Corinthians.« — Zmeraj nam ne more iti vse po volji. Tako trdno so upali Italijani na zmago na Dunaju, pa ni šlo, in poraz 0 : 3 jih je strahovito zadel. Zmaga njih drugega moštva proti Grkom v Atenah 4 : 1 ni prav nobeno nadomestilo za dunajsko razočaranje. Brez incidenta tudi ni šlo. Tako poroča »Sportmontage« o nekem dogodku, ki ga pa občinstvo (50.000) v splošnem ni opazilo. »Po končani igri je prišlo na igrišče okoli 15 mladih ljudi v uniformi fašistov in so neprestano vpili. »Evisa Mussolini! Občinstvo, kar ga je bilo še tam, je odgovarjalo z žvižgi. Ko so začeli peti tudi fašistovski himno, je občinstvo preko stražnikov in policije vdrlo na igrišče in jih je pretepla. Tudi nekaj drugega ni bilo v redu z zastavac. Ko so hoteli pred igro potegniti italijansko pozdravno zastavo ob jamboru gor, jo je vihar raztrgal, druge pa imeli niso. Mala zastavica pri rezultatu mizi je pa nosila ogrsko sestavo in ne italijansko. Zato so prišli Italijani zvečer k banketu zelo ožlovoljeni. Gotovo je, da jih zastavska afera ni tako bolela kot poraz, ki so ga občutili kot narodno nesrečo. Igralci in nekateri voditelji so sicer prišli k banketu, ni pa prišel Feretti, vodja ekspedicije, in tudi ne generalni tajnik Banetti.

Avstrija je imela v nedeljo tudi drugo srečo. njeni juniorji so v krasni igri premagali češke juniorje 1 : 0. — Dunajski FAC je igral v Solitu proti Hajduku 3 : 1 in 0 : 2; praški DFC proti Hamburger Sp. Ver. 1 : 2; Sparta proti Slaviji v borbi za pokal 1 : 0. Na Angleškem sta bila premagana Sheffield W. in Sunderland, na Škotskem pa Rangersi, pred 100.000 gledavci; zmaga Kilmarnock nad Rangersi 2 : 0 sicer ni odločila prvenstva, ki ga Rangersom nihče več ne more vzeti, pač pa je odločila borbo za pokal, in ga je dobil Kilmarnock.

Italijani hočejo popularizirati rugby in so se dogovorili s Čehi glede tekme v Rimu, 28. t. m.

Tam v Italiji mora iti vse pod en klobuk, fašistovski seveda. Najvišja italijanska sportna inštanca je odredila, da mora najst sportnih zvez v najkrajšem času prenesti svoj sedež v Rim. Nadzorovanje je na ta način lažje.

Lahke so zmage Paulina na njegovem potovanju po srednji Ameriki; mimogrede pozabimo tega in onega. V Portorico n. pr. je premagal Portugalsko Cruza z k. o., v San Domingo pa lokalnega matadorja Casana, že v 5. rundi. Ti boji so mu trening za poznejše hujše borbe. S Porathom ne bo imel opravka; kajti proti prirokovanju je Poratha premagal v 10 rundnem boju po točkah Risiko, oni Risiko, ki ga je bil Schmeling tako zdelal. Gotovo je Risiko sedaj boljši kot je bil tedaj, vseeno pa — pravijo — za borbo za svetovno prvenstvo ne pride več v poštev. Tako odpada veja za vejo; trije so še: Paulino, Schmeling in Sharkey; v ozvedju čaka Dempsey in prav globoko v ozadju Tunney.

Tunneyeva rojaka Spence in Lauffer sta plaval pred kratkim kombinacijo na 300 yardov, ki jo imajo v Ameriki tako radi (100 v prsno, 100 v hrbno, 100 v prosti); zmagal je Spence v 3:40, a so nekateri rekli, da je prihajal Lauffer prav v istem času na cilj. Weissmueller, ki ga smatrajo sedaj splošno za profesionala, je porabil v prostem slogu za 109 s 50.2 sekund.

In še ena vest iz Amerike: Shileyeva je dosegla v skoku v višino 169.4 cm. Lena olimpijkinja Catherwoodova (v Amsterdamu 159 cm) gotovo ni bila zelo vesela, ko je to brala.

Prireditve in društvene vesti

Pri znižanih cenah uprizori Ljudski orel v Ljubljani v nedeljo 14. t. m. ob pol 8 zvečer v Ljudskem domu krasno zgodovinsko igro »Ben Hur«. Ta predstava se vrši zadnjičrat v tej sezoni, zato opozarjamo vse, ki se še niso ogledali te redke uprizoritve, da porabijo to zadnjo priliko, ki se jim nudi. Polez celotnega ansambla Ljudskega odra sodeluje tudi priznani orkester ljubljanske družbe »Sloga« v Ljubljani. Predprodaja vstopnic se vrši od četrta dalje v Ljudskem domu, I. nadstropje.

Orlovska mladina v št. Pavlu pri Preboldu uprizori 13. t. m. ob 8 zvečer in v nedeljo 14. t. m. ob 3 popoldne v društvenem domu Meškovo igro »Mafie«. Vsi prijatelji vljudno vabljeni.

Ljutomerski Orel ponovi v nedeljo, dne 14. aprila v Katoliškem domu ljudsko igro v petih dejanjih »Reveček Andrejček«. Začetek ob pol štiri popoldne. Pridite v obilnem številu! Bog živi!

Koncert violinske virtuosinje Marije Mihajlovičeve, ki bi se moral vršiti v petek, dne 12. t. m. v Filharmonični dvorani je vsled boleznih umetnice preložen na nedolžen čas.

Tombola osrednjega društva nižjih počtnih službenecv, krajevna skupina v Ljubljani. Službenemu se občinstvu vsledno naznanja, da ima kakor vsako leto tudi letos svojo VI. veliko javno tombolo, in sicer dne 5. maja 1929. Obenem se priporoča za nalonenost, ker čisti dobiček je namenjen le bolnim članom, vdovam in sirotam. — Odbor.

Plačilne liste pošilja Učiteljska tiskarna šolam neposredno. To v vednost našim naročnikom. — Oblastna zaloga, Ljubljana.

Občni zbor kola inbačev in vozačev prestolonaslednik Peter, v Ljubljani se bo vršil v soboto ob 21. v restavraciji »Zvezda« z običajnim dnevnim redom.

Gospodarstvo

Občni zbor gremija trgovcev za ljubljansko okolico

Včeraj dopoldne se je vršil v prostorih Zbornice za TOI občni zbor Gremija trgovcev za ljubljansko okolico, katerega se je udeležilo lepo število trgovcev in trgovk iz gremialnega okolisa. Mestni magistrat je zastopal tajnik g. Čehun.

Iz poročila načelnika g. Jos. Sporna posnemamo, da so bile posledice gospodarske krize v letu 1928 precej občutne. Zato je gremij pozdravil izenačenje davčne zakonodaje, kateri je posvetil veliko pozornost. Akt 6. januarja je trgovstvo iskreno pozdravilo in pričakuje od njega temeljitega izboljšanja gospodarskih razmer. Nato je načelnik obravnaval vsa aktualna vprašanja trgovine, kakor tudi ukrepe, ki jih je podvel gremij za sanacijo razmer. Zlasti je orisal borbo glede točilnih pravic, odpiranja in zapiranja obratov; važno je tudi vprašanje občinskih davščin, kjer so okoliški trgovci zelo zainteresirani. Za gradnjo Trgovskega doma, kjer bo tudi gremij dobil prostore, je volil prvo primerno vsoto.

Nato je podal poročilo tajnik g. Lojze Smuc. V področju gremija je bilo lani 727 trgovinskih obratov, od teh 42 protokoliranih in 685 neprotokoliranih. V letu 1927. je bilo 766 obratov; v letu 1928. se je torej število obratov zmanjšalo za 39, kar kaže težki boji trgovine za obstanek in izločevanje elementov, ki ne spadajo vanjo. V letu 1928. se gospodarske razmere niso izboljšale. Gremij je svoje člane informiral glede davčnih predpisov in zastopal potrebo reforme obrtnega reda. Posebej je orisal stanje trgovskega solstva in je uredil vprašanje vzgoje vajeništva. Gremij je iniciativno sodeloval pri vseh akcijah za izboljšanje delovnih pogojev trgovine, tako n. pr. proti krošnjarstvu, glede inozemske konkurence, ureditve poštinih in prometnih razmer.

Lani so znašali dohodki, oz. izdatki gremija nad 200.000 Din; premoženje je znašalo koncem leta 1928. 64.525 Din. Proračun za 1929. izkazuje 47.330 Din potrebščine in 11.000 Din dohodkov. Za kritje primanjkljaja se bo pobirala ista doklada kot za 1928 (30 Din).

Ker se je pokazala nujna potreba nove izdaje gremialnih pravil, je občni zbor sklenil predlagati obrtni oblasti, da se pravila izpopolnijo, jezikovno in stilistično preuredi (slično pravilom ljubljanskega gremija) ter predloži g. velikemu županu v čimprejšnjo odobritev.

Med izpredmetami, predlaganimi na obnem zboru, je omeniti, da se naj naslov glasi: Pravila Gremija trgovcev za srez Ljubljana s sedežem v Ljubljani, nadalje so vnesene določbe o vajeniškem sprejemini, o številu vajencev, glede sklepčnosti in glede postopanja v slučaju odstopa načelnika, oz. namestnika.

Ko je občni zbor predlagane izpredembe pravil sprejel, je bila tajniku za njegovo dolo izrečena posebna zahvala, nakar je g. načelnik zaključil uspešni občni zbor.

Znižanje carine na pločevino. — Iz Belgrada poročajo, da je finančno ministrstvo odredilo znižanje minimalne celine za pločevino (sirovno, črno) pod 1 mm (c. p. 537. 1. a) od 10 na 3 Din. Znižanje carine velja, dokler se taka pločevina ne izdele v državi.

Borza

Dne 9. aprila 1929.

DENAR

V današnjem deviznem prometu sta popustili devizi Praga in Trst. Promet je bil znožen. Zaključene so bile le devize Curiha, London, Praga in Trst, katere je vse dala Narodna banka.

Devizni »ecap« na ljubljanski borzi

9 aprila 1929.

	popr. 1928	popr. 1929	»redn.«	»st. 8 IV«
Amsterdam	—	2284.51	—	2283. —
Berlin	—	1330. —	—	1330. —
Bruseli	—	790.99	—	—
Budimpešta	—	992.38	—	—
Curih	1094.40	1197.41	1195.99	1095.90
Dunaj	—	799. —	—	800. —
London	275.97	276.77	276.37	276.38
Newyork	—	56.81	—	—
Pariz	—	222.49	—	222.49
Praga	168.09	168.89	168.49	168.66
Trst	295.59	298.9	297.59	297.65

Zagreb. Amsterdam 2284.50 bl., Budimpešta 990.88—993.88, Berlin 1348.50—1351.50, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 798.23—801.23, London 275.97—276.77, Newyork 56.71—56.91, Pariz 221.49—223.49, Praga 168.09—168.89, Trst 296.50—298.50.

Belgrad. Berlin 1348.5—1351.5, Budimpešta 990.88—993.88, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.23—801.23, London 275.97—276.77, Newyork 56.71—56.91, Pariz 221.49—223.49, Praga 168.09—168.89, Trst 295.59—298.59.

Curih Belgrad 9.12375, Berlin 123.17, Budimpešta 90.48, Bukarešt 3.075, Dunaj 72.95, London 25.215, Newyork 519.375, Pariz 20.2975, Praga 15.3725, Trst 27.155, Sofija 3.75, Varšava 58, Madrid 76.50.

DNAVESTON

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 123 den., Praštediona 850 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 120 den., Ruše 250—260, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 416.50—418. termini: 4. 418—420 (417, 418), 5. 421—423 (421), 6. 426 b., 12. 449—450 (449), agrari 54.50 b. Bančni pap.: Hipo 57.50 b., Poljo 16 b., Kreditna 93 d., Jugo 85—86 (85), Lj. kr. 123—125 (123), Medjun. 55 d., Nar. 7300, Prašted. 850—855, Srpska 146 d., Zem. 138—140, Ind. pap.: Gutmann 200—205 (200), Slavonia 5—5.50 (5), Slavex 98—100 (98), Danica 135—150, Drava 405—440, Sečera 465—470, Osi. ljev. 172.50—185, Brod. vag. 300 b., Isis 21—24, Ragusea 570—575, Trbovlje 460—465, Vevče 125 d., Piv. Sar. 230 b.

Belgrad. Narodna banka 7300—7500, 7% inv. pos. 88, agrari 54, vojna škoda 415.80—416.25, 6. 325.

Dunaj. Podon.-savsko-jadr. 80.60, Wiener Bankverein 24.35, Bodencredit 108.50, Creditanstalt 60.10, Escomptes. 22.70, Zivno 118.50, Union 86.60, Jugo 6.85, Aussiger Chemische 260, Slavonia 0.55, Alpine 43.05, Trboveljska 58.25, Kranj. ind. 37.50, Prager Eisen 586, Leykam 8, Rima Murany 118.

Zito

Notacije na čikaški borzi so zopet višje. Tendence je živahnija. V koliko bo ta položaj vplival na domači trg, ni mogoče predvideti, vendar ni razloga, da bi se pri nas cene dvignile, ker svoj čas niso analogno z nazadovanjem v Chicagu pdele. Danes je bila na naših tržiščih pri popolno neizpremenjenih cenah slabša kupčija. Značilno je, da je promet v pšenici precej nazadoval. Pšenični mletski izdelki, zlasti niče precej zastajajo in je zanje ponudba dokaj velika, dočim je malo povpraševanja.

V Ljubljani notirajo:

Dež. pridelek (vse samo ponudbe, slov. post. plač. 30 dni, dobava prompt) pšenice bč 302.50 do 305, april 307.50—310, maj 310—312.50, moka 0g vag. bl. lko. Ljub. plač. po prejemu 425—430, koruza bč. času print. suha 322.50—325, april 330—335, laplaska fko meja ocar. maj 325—327.50, junij 320 do 322.50, julij avgust 312—315, ječmen bar. pivovar. 345—347.50, bč. ozinini 330—332.50, oves bč. 305—310.

Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Tendence čvrstejša.

Novi Sad. Pšenica bč. 245—247.50, ban. par. Vrsac 240—242.50, sr. 247.50—250, oves 252.50—257.50, koruza bč. 267.50—270.50, 277.50—280, bn. 267.50—270, sr. 267.50—270, ječmen 250—260, pol. 270—280, moka 0g 340—350, št. 2 320—330, št. 5 300—310, št. 6 285—292.50, št. 7 270—275, št. 8 207.50—212.50, otrobi bč., sr. 180—182.50, bn. 177.50—180. Tendence slaba. Promet: 14 vagonov pšenice, 2 vag. ovs, 15 vag. koruze, 2 vag. moke 1 vag. otrobov.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Pšenica maj 25.65—25.77, zaklj. 25.77—25.78, okt. 26.68—26.80, zaklj. 26.79—26.81, rž maj 23.45—23.51, zaklj. 23.50—23.52, okt. 24.24—24.31, zaklj. 24.31—24.32, koruza maj 28.04—28.13, zaklj. 28.12—28.14, julij 28.28—28.45, zaklj. 28.45—28.46.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 8 vagonov oglja in 3 vagoni neobrobiljenih bukovih plohov. Tendence mirna.

Semena

Vsa semena krmilnih semen so se znova znatno podražila in notirajo: rdeča detelja 19—21 Din, lucerna 15.50—22, krmilna pesa 14.25, Ecken dorfer 15, grahovica 5.75—6, oves češki 3.75, grab 4.50, čebulček 12—14, lupina 5 Din za kg.

Sladkor

Cene sladkorja zaznamujejo te dni gibanje navzdol. Sicer kartel sladkornih tovarov cen ni izpremenil, pač pa so ljubljanski grostisti znižali cene. Znižanje znaša dosedaj od 1. t. m. 50 par pri kg. tako da so cene sedaj enake onim za vagonsko blago. Razlika napram cenam v mareu pa znaša ca. 1 Din pri kg.

Živina

Mariborski goveji sejem 9. aprila 1929. Prignanih je bilo 21 konj, 11 bikov, 110 volov, 295 krav in 12 telet, skupno 449 glav. Prodanih je bilo 349 glav, od tega za izvoz v Avstrijo 32 glav, v Italijo pa 81 glav. Notirali so: voli I. 8.50—9.50, II. 7.75—8.50, biki plemenski 6—7, klavni 7—8, krave klavne 7.75—8.50, plemenske 6—7, molarne 6 do 8, breje 6—8, mlada živina 8—9.75, teleta 10—12 Din za kg žive teže. Nadalje stane meso v Mariboru (za kg): volovsko II. 10—18, telečje I. 15—22.50 in svinjsko sveže 15—26.50 Din.

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky & Co. Dunaj.) Prignanih je bilo 2623 krav, in sicer 1616 volov, 480 bikov, 525 krav, 2 bivola, iz Jugoslavije 126. Cene: voli najboljši 2 do 2.10, I. 1.70—1.90, II. 1.30—1.50, III. 1.10—1.25; krave I. 1.15—1.50, II. 1—1.10, biki najboljši 1.30 do 1.45, klavna živina 0.70—0.90. Cene so ostale v splošnem neizpremenjene, samo slabša kvaliteta je bila v posameznih primerih za 5 grošev dražja.

Dunajski prašijski sejem. (Poročilo tvrdke E. Saborsky & Co. Dunaj.) Prignanih je bilo 7517 pršutarjev in 2651 špeharjev. Iz Jugoslavije 128 pršutarjev in 1493 špeharjev. Cene: Špeharji: najboljši 2.60, I. 2.45—2.52, II. 2.35—2.40, Pršutarji 2.15—2.60. Tendence živahna špeharji za 5—10 grošev cenejši, pršutarji za 15 grošev dražji.

Sveta življenje in vrvenje

Pilot Ulm — Letalo »Southern Cross« — Pilot Smith

Vsi Angleži so v skrbeh za avstralsko letalo »Southern Cross« in njegovo posadko. Že več dni pregrešajo letalo, ki je letelo čez Avstralijo. Sodiijo, da se je moralo spustiti na tla na nekem neobljudenem kraju. Pilota (gl. sliko) nista imela seboj nič živeža.

Zadnji papeži v anekdoti

Dolgoletni sotrudnik lista »Osservatore Romano«, Francesco Zanetti, je te dni izdal knjigo, v kateri karakterizira papeže zadnjih 60 let s številnimi anekdotami. V mnogih dogodkih pisatelj prav dobro opiše izborni humor Pija IX. Nekega dne je prišel k papežu neki mož ves hvaležen, češ, da mu je on ozdravil hude bolečine v nogi. Mož je na neznan način prišel do papeževe nogavice in jo je nosil proti bolečinam v nogi. »To je pa čudno,« je dejal Pij IX., »vas je ozdravila ena sama moja nogavica, jaz pa že toliko časa nosim dve nogavici, pa se ne morem rešiti bolečin v nogah.« — Pred letom 1870. je Pij IX. prav rad zahajal v vilo Borghese, kjer se je zelo mnogo sprehajal. Nekega dne se mu vrže pred noge star vrtnar in mu potoži, da mu po 25 letih službovanja ne dajo pokojnine. — »Z menoj je pa drugače,« pravi papež, »jaz pa še nimam za seboj 25 letnega službovanja, pa bi me že davno radi upokojili.« Tudi po letu 1870. se je papež Pij IX. mnogo sprehajal po vatikanskih vrtovih. Hodil je zelo hitro. Tu pa tam se je ustavil in smehljaje dejal svojim spremljevalcem: »Bom malo postal, da boste prišli do sape.«

Tudi Leon XIII. se je rad mnogo gibal. Po vatikanskih vrtovih je dal napraviti ceste tako, da se je zdelo, kako zelo dolge in številne so. Na grški si je sezidal malo poletno bivališče, ki se po njem imenuje. Tam je preživel vroče poletne mesece. V bližini tega bivališča je zasadil vinograd, katerega je rad pogosto obiskoval. Poklical je vinogradnika iz Carpineta, kjer je bil papež doma, in temu je izročil vinograd v oskrbovanje. »Koliko sodov vina bomo pač letos pridelali v našem vinogradu?« je večkrat vprašal. Vinogradnik mu je povedal neko število, jeseni se je pa izkazalo, da je bilo vina mnogo manj. Papež se je pritožil, vinogradnik pa je dejal: »Nisem računal na orožnike Vaše svetosti.«

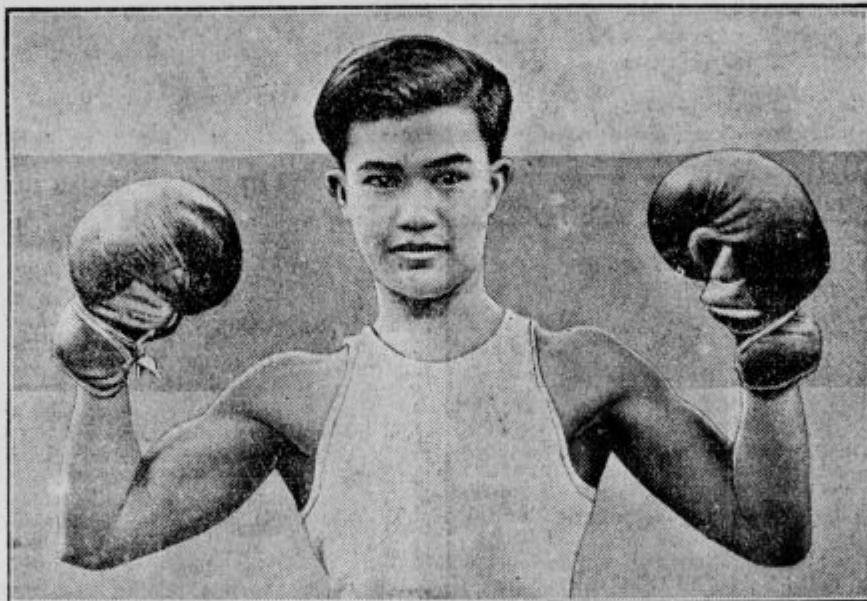
Posebno se je pa anekdota polastila papeža Pija X. Skoro boljše kot zgodovina opisuje pravo dobroto in preprostost duha tega papeža. Znano je, da je bil papež Pij X. velik nasprotnik sijaja in da je zelo trpel radi tega, ker je bilo njegovo bivanje omejeno samo na Vatikan. Zanetti pripoveduje, da se je Pij X. spočetka le zelo težko mogel sprijazniti z belo obleko, posebno ker si ni mogel kaj, da ne bi brisal pisalna peresa ob obleko. V nasprotju s svojimi predniki pa ni preveč ljubil vrtov. Posebno mu je bilo neljubo, da so ga vedno spremljali. Vedno je bil srečen, če je mogel zaviti na kako stransko pot in biti sam. Skromen, kakor je bil, pač tudi kot kardinal, ni nikoli mislil na to, da bo zasedel stol sv. Petra. Ko mu je pred konklavom neka gospa izrazila upanje, da bo izvoljen za papeža, je smehljaje odgovoril: »Kako slabo mnenje imate o Sv. Duhu!«

Z Benediktom XV. je prišel spet čisto drug duh v Vatikan. V nasprotju s Pijem X. se je Benedikt takoj počutil kakor v domači hiši. To pa končno ni bilo nič čudnega, saj je kot član državnega tajništva že 25 let prebival v Vatikanu. Njegovo poznanje uprave in urad-

nih prostorov je pogosto spravilo v zadrego njegove podložne. »Ali ste gotovi,« je vprašal nekoč nekega prelata, »da ni v tem slučaju nobenih aktov?« »Mislim, da se ne motim, sv. oče.« »Nekaj pa mora vendar tukaj biti,« je dejal papež, »poglejte vendar v tem in tem predalu.« In res so tam našli iskani akt.

Obvezno kopanje na Poljskem

Poljski listi poročajo, da namerava notranje ministrstvo izdati postavo o prisilnem kopanju na Poljskem. Načrt tega zakona predpisuje, da se morajo vsi prebivalci Poljske vsaj enkrat na mesec kopati. Nadzorstvo bodo imele zdravstvene oblasti. Tehnična stran tega vprašanja bo rešena tako, da bo vsak državljani dobil karto z 12 kuponi, katere bodo po kopanju žigosali. Kopanja bodo oproščeni otroci pod 10 let in starčki nad 65 let. Prav tako bodo prisilnega kopanja oproščene osebe, ki imajo lastne kopalnice, ako je dovolj jamstva, da se jih poslužujejo. Za siromašne osebe bo kopanje brezplačno, za druge bodo pa določevale takse posamezne občine.

Siamski prestolonaslednik Ned Sukhvasi je navdušen prijatelj boksanja. Sedaj študira v Filadelfiji in pridno sodeluje pri vseh boksarskih bojih.

Kako drugod skrbe za živali

Dunajsko društvo za varstvo živali, ki šteje okroglo 16.000 članov, je imelo nedavno svoj občni zbor. Ob tej priliki je predsednik dr. Melkus posebno poudarjal muke, ki so v pretekli zimi zadele konje, vprežene v težke tovorne vozove, pa tudi ptice in divjačino, katerih živali je mnogo poginilo. Društvo je storilo, kar je le moglo, da pomaga v vsakem slučaju. Pet nadzornikov je vršilo kljub strogi zimi neprestano službo po cestah, da oskrbujejo priprego, z lepo besedo vplivajo na voznike in jih po potrebi naznanijo. Društvo je predlagalo vladi, naj za eno ali dve leti prepove streljanje divjačine in trgovanje z domačimi ptiči-pecvi. Predsednik je nadalje očr-

tal izborni zakon za varstvo živali na Poljskem, ki je stopil v veljavo preteklo leto, orisal ponovne korake, ki jih je storilo društvo v imenu zveze vseh avstrijskih društev živali v svrhu dosege sličnega zakona za Avstrijo. V tem pogledu so obljubili podporo zvezni kancler dr. Seipel, pravosodni minister dr. Slama in narodni svetniki dr. Jerzabek, Mataja in Zarbach. Končno je predsednik izrazil upanje, da bo prijateljem živali najbrž prihranjena sramota, da bi morali poudarjati brezpravnost živali ob priliki mednarodnega kongresa, ki se bo vršil letos majnika meseca na Dunaju. Ta kongres obeta dober uspeh, ker podpirajo naporno delo velikanske organizacije v Zenevi in Parizu. Prijavljeni so že zastopniki iz vseh krajev sveta, da celo iz daljne Kitajske in Avstralije. Kongres se bo vršil pod častnim predsedstvom zveznega kanclerja. — Tajnik je nato poročal, da si bo društvo moralo postaviti novo moderno zavetišče za živali, ker dosedanje več ne ustreza velikim zahtevam. Nakupljeno je v Baumgartenu zemljišče obsegajoče 15.500 kvadratnih metrov, kjer bo nastalo sredi krasnega vrta novo zavetišče, pa tudi pokopališče za živali. V dosedanje zavetišče je dospelo nič manj kot 8294 psov, 5571 mačk, nadalje koze, ježi, morski prešički, srne, ena svinja in razne ptice. Zasebnim prijateljem živali je bilo oddanih 2878 psov in 464 mačk. Rešilni avto je posredoval v 350 primerih za živali, ponesrečene na cestah. — Odlikovanih je bilo z diplomami 84 stražnikov, 8 gasilcev, 12 rejcev malih živali in 104 zasebniki. Večina stražnikov je prejela nagrade v denarju

Zaloigra zanemarijene velikomestne mladine

Na Dunaju sta te dni dva mlada fanta hotela na strašen način umoriti svojega prijatelja. Sedemnajstletni pasarski vajenec Rudolf Havlas in njegovi tovariši, devetnajstletni Vinko Karhan sta napadla sedemnajstletnega delavca Jožefa Schafferja v neki zapuščeni kleti, da bi ga umorila in se polastila njegove nedeljske obleke in denarja.

Havlas, sin pred petnajstimi leti umrlega čevljarja, je ničvreden fant, ki mu roje po glavi samo razne romantične lumparije, delo mu pa ne diši: Že od ljudske šole naprej se je družil

Grofi Artur Balfour, lord-predsednik tajnega sveta, se je umaknil iz političnega življenja Anglije. Star je 80 let in že od l. 1874. član parlamenta. Bil je večkrat minister, od leta 1902. do leta 1905. pa ministrski predsednik. Med svetovno vojno je bil Balfour mornariški minister, zunanji minister in končno lord-predsednik tajnega sveta.

pobral. V tem hipu je dobil udarec na glavo in je padel v kot. Karhan se je vrgel nanj in ga pričel daviti. Schaffer je klical na pomoč, toda njegovega vpitja ni nihče slišal. Karhan se je pa kljub temu bal, da bi kdo lahko slišal klice na pomoč in je vtaknil Schafferju sredinec desne roke globoko v usta. To je bila Schafferjeva rešitev. Z vso močjo je ugriznil prst. Karhan je od bolečine zavpil, potegnil prst iz ust in Schaffer je bil prost. Hitro je teklen proti izhodu, oba mlada zločinca pa za njim. Sedaj sta poskusila vse, da bi Schafferja potolazila in ga pripravila do tega, da bi molčal. Umila sta mu v perilnici obraz in vrat in ga ponovno prosila, naj ju ne izda. Ko je Schaffer to odklonil, sta mu zagrozila, da ga bosta na mestu ustrelila. Da bi se rešil, je Schaffer obljubil, da bo molčal. Ko je prišel domov, je vse povedal očetu, ta pa je takoj šel na policijo. Oba sta bila aretirana in sta priznala, da sta hotela Schafferja umoriti in izropati.

Boj proti poljubljanju

Po vojni proti alkoholu in tobaku prihaja iz Newyorka vest o akciji državnih oblasti proti poljubovanju, vsaj v kolikor se to vrši na cesti ali v javnih lokalih. V mnogih severo-ameriških državah, tudi v Newyorku, obstoji že desetletja postava, ki prepoveduje poljubljanje na cesti in kaznuje prestopke zelo občutno. Doslej tega zakona niso strogo izvajali in v Newyorku si lahko pogosto opazoval poljubljanje na cestah. Tudi kinematografi so bili priljubljeno mesto za zaljubljene pare. Tega bo sedaj konec. Zenske organizacije, ki že nekaj mesecev odločno in deloma tudi uspešno vrše propagando proti kadilkam, so pri vladi posredovale, da končno odpravi tudi javno poljubljanje, ki je že itak prepovedano. Vlada je moralna ženskim organizacijam ustreči, ker pač niso drugega zahtevale, kakor da se izvaja že obstoječa postava.

Prepoved poljubljanja pa niso javno razglasili, marveč delajo na skrivaj. Nastavili so več sto ženskih detektivov, čijih naloga je, zaslediti može in flagrantni in jih pripeljati na policijo, kjer jih v prvi kaznujejo z globo 50 dolarjev, v ponovnih slučajih pa z zapornim do 60 dni.

Smešnice

»Kam pa, gospod Pikec?«
»Na ženitovanjsko potovanje.«
»Na ženitovanjsko potovanje? Ja, kje pa imate gospo?«
»Doma — eden mora vendar biti v trgovini.«

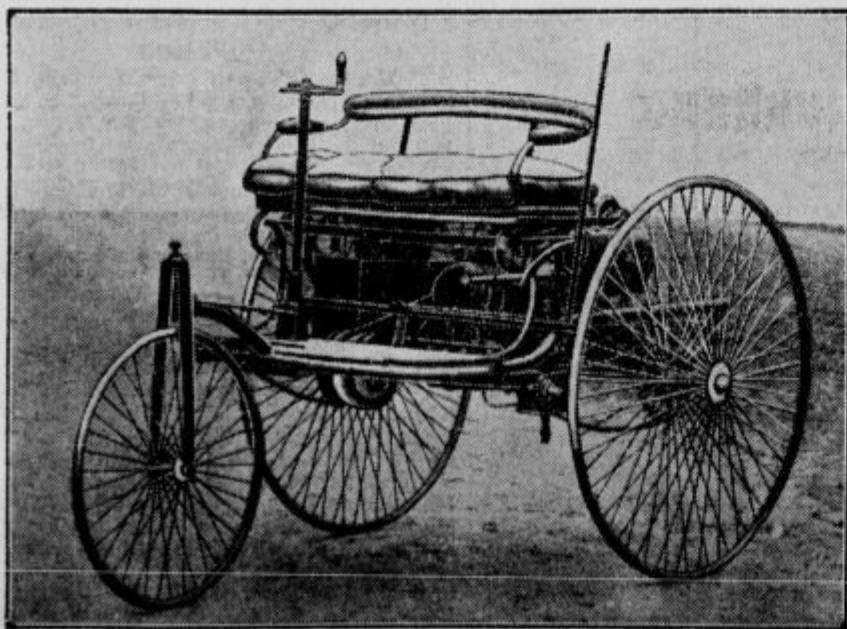
»Zakaj pa jočeš, Anica?«
»Mama je vtopila naše mlade mucke.«
»Prav imaš, Anica, to ni bilo lepo od mame.«
»Kaj ne, da ne, saj mi je vendar obljubila, da jih bom jaz vtopila...!«

»Globoko dihanje, razumete, umori bacle.«
»Ja, gospod doktor, kako naj pa pripravim te zverine, da bodo globoko dihale.«

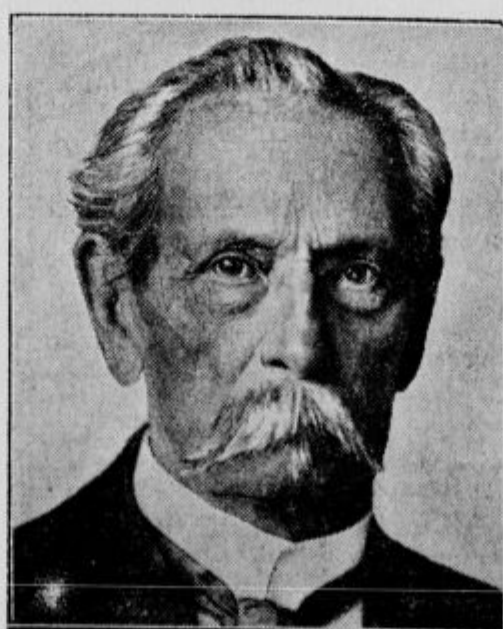
Stara žena pride v mesto. Čistilec kanalov je dvignil pokrov od vhoda v kanal, spustil lestvo in zginit pod cesto. Nakar je preprosta ženica vsa začudena rekla: »Strašno! Ta stanovanjska bedala!«

»Mama,« je dejal mali sinček, »jaz sem pa videl moža, ki je naredil konja.«
»Konja naredil?« vpraša mama neverjetno.

»Ja, gotovo, mama. Bil je že skoro gotov, samo kopita je še pribijal.«

Prvi motorni voz na pogon z bencinom. Te dni je v starosti 95 let umrl dr. Karl Benz, ki je leta 1885 sestavil prvi avtomobil. Rojen je bil leta 1844. v Karlsruhe. Za svoje zasluge je postal častni doktor.

Za duha in srce

Bajmontov večer

Srnci je priredil ljubljanski Pen-klub v dramskem gledališču soarejo v počastitev svojega gosta K. D. Bajmonta. Prireditve so se v časnem številu udeležili ljubljanski literarni krogi, odlični predstavniki ljubljanske ruske družbe in drugo občinstvo. Predsednik Pen-kluba O. Zupančič je pozdravil pesnika in v kratkih besedah očitel pomen večera, klanjajoč se lepoti in moči ruskega jezika, ki mu je dal zadnjo prelinjenost baš Bajmont, nakar je lektor ruskega jezika na naši univerzi g. dr. Nikolaj Preobraženski govoril o pesniškem delu Bajmonta. Predstavil nam ga je najprej v naših lastnih stikih, ko je že dr. Iv. Prijatelj v Ruski antologiji prvi pokazal muziko in čuvstvo mladega Bajmonta. Ti stihii so se v mehki izgovarjavi predavatelja zdeli še intimnejši in upamo, da so bili tudi avtorju všeč. V nadaljevanju je dr. Preobraženski razvil Bajmontov literarni pomen, prisrčno in intimo, tako da so poslušalec, ki so zadnje dni brali informativne članke o Bajmontu, doživeli pomen in vsebino Bajmontove poezije. Končno je toplo pozdravljen nastopil Bajmont sam. Šestdesletni, zunanje skoraj prerokski poet je bral s preprosto toploto in skromnostjo iz svojih del. Večer je bil intimen in lep.

Psihologija in življenje

V Parizu se je te dni vršil I. internacionalni kongres za »uporabno psihologijo«. Pobudo za ta kongres, ki so se ga udeležili odlični strokovnjaki in praktiki vsega sveta, je dal *Masson-Oursel*, profesor pariske Sorbonne. Namen tega novega kroga kulturnih delavcev je, propagirati in gojiti uporabo sodobnih izsledkov psihologije. Psihologija je v veliki meri ostala suhoparna teoretska veda, ki je izgubila vse stike z življenjem. Specifno današnje življenje pa prinaša celo vrsto vprašanj, ki nujno zahtevajo rešitve. Spominimo le na razne nevroze, težave pri vzgoji današnje mladine, na vprašanje odnošajev obeh spolov, razna stanovanja in socialna nasprotja, na psihologijo podjetnika, delavca, na razna vprašanja, ki so v zvezi z različnimi ras, na presojanje kina in sporta, ritmično kulturnega procesa, duševne predpogoje vojne in miru in podobne probleme. Vsa navedena področja pričakujejo od psihologije pomoči in sveta, in res, moderna uporabna psihologija skuša tem novim problemom biti kos. Veliki kulturni narodi imajo danes že obširne in specialne ustanove, ki goje tako zvano

psihotehniko. Imenovani *Masson* izdaja tudi poseben list, ki ima naslov »La Psychologie et la Vie«. Ta revija ima dober sloves. — Na kongresu so predavali starosla francoskih psihologov *Pierre Janet*, ki je svaril, da si glede uspehov psihotehniko ne smemo delati prehitrih in prevelikih iluzij; veliko pozornost je vzbudil jezuit *Jousse* s svojo originalno teorijo spomina. Pomembno je bilo tudi predavanje znanega sociologa *R. Michelsa* o psihologiji vladajočih, ki je pletiralo za neke vrste aristokratizem. Obširno so se obravnavala tudi vprašanja psihologije vojne in mirovnega gibanja, ki pa zaenkrat še niso prišla do konkretne rešitve.

Na svetovni razstavi v Barceloni bo zastopana tudi jugoslovanska likovna umetnost. Ministrstvo prosvete je poverilo g. Ivanu Meštroviču, da prevzame skrb za našo tožadno reprezentanco. Umetniki Jugoslavije se pozivljajo, da svoja najboljša dela, ki jih mislijo v Barceloni razstaviti, izročijo najkasneje do 12. aprila.

Zakon o advokatima od 17. marca 1929 je izšel v besedilu in s komentarjem k posameznim paragrafom v založbi Društva odvetnikov v Zagrebu. Cena 16 Din.

Lucien Latapie: »Tu t'en vas? O mon pays« (Rekli bi: »Spreminjaš se, moj dragi kralj«. — *Bloud et Gay*, Paris.) — Lucien Latapie je župan mesta Lourdes. Roman, ki je pravkar izšel iz njegovega spretnega peresa, očituje visoke umetniške sposobnosti. Problem, ki ga obravnava, je podoben problemu, ki ga je postavil *Rene Bazin* v svojem romanu »La terre qui meurt« (izvrsten slovenski prevod tega dela, »Gruda umira«, je založila Leonova družba v Ljubljani). V Lourdesu je navzlic svetovnemu slovesu svetega kraja ostalo vsakdanje kmetovo življenje kakršno je bilo, oziroma razvija se poč organično iz sebe, ne da bi mu bil čudoviti dogodek spremenil prirodni tok. Zgodba, ki je v tej knjigi opisana, obravnava npr. vrsteno propadanje kmetijske rodine in istočasno gospodarsko propadanje njenega posestva. Knjiga je prav tako socialna monografija kakor »roveti«; radi tega pa povest ni nič manj pestra in genljiva. Nevarnost, ki preti ugibništvi »naravnost kmetijskega ljudstva« tudi v tem od Boga blagoslovljenem kraju, je prav tako mojstrsko opi-

sana kakor pirenejska pokrajina, značaj ljudstva, in vse tiste posebnosti, ki tvorijo očiščeno nekega kraja. Pisatelj je lourske zgodbe, *Lucien Latapie*, je globoko veren, trezen in zrel mož, dušni poznavalec in ocenjevalec prvega reda. Njegova knjiga zasluži pozornega čitanja prav tako radi svoje vrednosti kot dušna hrana, kakor kot umetnina, ki ne zaostaja za najboljšimi deli o kmetiškem življenju v francoski književnosti. — s. 8.

60 letnica katoliškega filozofa Geyserja. Dne 16. marca je praznoval svojo 60 letnico *Jožef Geyser*, profesor filozofije na monakovski univerzi. G. je brez dvoma najpopularnejši in najaktualnejši nemški novozakolastik. Originalno nadaljuje tonistične tradicije, ki jih na ploden način skusa spraviti v stik z modernimi filozofskimi problemi. Geyser se posebno ukvarja s spoznavno teorijo, logiko in splošnim vedoslovjem, objavil je tudi nekaj prispevkov k filozofiji verstva ter napisal dober učbenik psihologije za visokošolce.

Koliko zaslužio angleški pisatelj. Neki angleški časopis je nedavno prinesel nekaj številk o prejemkih znanih angleških pisateljev. Na prvem mestu je pri nas popolnoma nepoznan *Hall Caine*, ki prejema letno kakih 28 milijonov dinarjev. Za njim pride *Sir James Barrie* s približno 13 milijoni Din na leto. *Bernard Shaw*, kojega premoženje znaša kakih 140 milijonov, baže prejema 960.000 Din. Znani zgodovinar in pisatelj *Wells* ima letnih dohodkov okrog 5 milijonov dinarjev.

NABOŽNO IN VZGOJNO SLOVSTVO.

Sv. Terezija Deteta Jezusa ali Mala Cvetka Marijina. Spisal dr. Miroslav Brumat. Izdalo in založilo nadškofijsko vodstvo Marijinih družb v Gorici 1929. mal. 8° str. 416. — Znani goriški nabožni in vzgojni pisatelj, ki nam je že leta 1924, napisal šmarnice »Na sv. Gorici«, nam udi za letošnji maj nove, čisto svojevrstne šmarnice. Pisatelj prav spretno in nepristriljeno osvetljuje »vzgojo med posameznimi poglavji Terezijinega življenja in življenjem ter čednostmi Matere Božje. Glavni namen, ki je vodil pisatelju pero, pa je, dvigniti in obnoviti naše družine ob sijajnem zgledu krščanskega življenja v družini Terezijinega očeta. Večji del premišljevanj se bavi zato s Terezijinim življenjem v krogu domače družine. Pisatelj kaže na vse tiste zablode in slabosti, v katerih tava toliko naših družin, in daje pozitivne smernice za obnovo našega družinskega življenja. — Vsi številni slovenski častilci Male Cvetke bodo s pridom segli po tej novi knjigi, ki so jih pridjane štiri pesmi na čast svetnici v kompoziciji V. Vodopivca. Knjiga se naroča v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani. Cena vezanemu izvodu je 45 Din, broširan izvod stane 38 Din.

»Slovensko dekle«. V založbi »Svete vojske« v Ljubljani je ravnokar izšla knjiga s preprostim

naslovom »Slovensko dekle«, ki jo je spisal *Janez Kalan*. Piše preprosto, pa tako originalno in pristrčno, da ni čuda, ako so njegove knjižice razširjene v desetletjih med našim ljudstvom. Za *Janca* je pred leti napisal, že v drugi izdaji izišlo fantovsko knjigo »Fanti«, le gor vstanite, zdaj so pa tudi dekleta dožele svoje — zlati knjigi, kateri je napravil g. knezoškof dr. Jeglič toplo priporočilo v uvodu. Knjiga, ki jo našemu kmetiškemu dekleškemu svetu i mi zelo priporočamo kot dobro življenjsko navodilo, stane broš. 12 Din, vez. 20 Din. Dobi se v vseh knjigarnah in pri založnici »Svete vojske« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 10. aprila: PRAVKAR IZSLO. Red C. Četrtek, 11. aprila: VDOVA ROŠLINKA. Red D.

OPERA:

Začetek ob pol 20. uri.

Sreda, 10. aprila: FAUST. Gostuje g. Ilieč. Psemierski abonema. Četrtek, 11. aprila: TRUBADUR. Gostuje g. Simona. Izven.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani prosi p. n. abonente, da poravnajo zadnji obrok svojega abonmaja najkasneje do 14. t. m.

LJUDSKI ODER V LJUBLJANI

Nedelja, 14. aprila: Ob pol 8: BEN HUR. Zgodovinska igra v 9 slikah.

Mariborsko gledališče

Sreda, 10. aprila: Zaprtlo. Četrtek, 11. aprila: Ob 20: CHARLEJEVA TETA. Ab. C. Kuponi. Gostovanje g. Danča.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 10. aprila: Ob 20: UČITELJICA. Gostovanje Mariborčanov.

Najfinejše holandske in francoske

SIRE

Francoska fina vina in šampanja. Najfinejšo Bourbon-vanilijo in fine kavne esence, Dietne življenske produkte »HEUDEBERT« za diabetike, vseh vrst franc. delikates, zamore Vam nuditi le svetovna pariška trdka **FRÜH & MAURICE** po svojem glavnem zastopniku **K. M. HAMU, Sv. Duh ob Bohinjskem jezeru.** Zahtevajte cenike! Pri nas nepoznane dobrote!

VODNE TURBINE
avtom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in mline izdeluje in dobavlja
G. F. SCHNEITER
ŠKOFJA LOKA
podjetje za zgradbo vod. turbin
Konkurenčne cene! Zahtev. jt. n. nudbe! — Prvovrstne reference!

Naznanilo

Cenji. p. n. občinstvu in vsem mojim odjemalcem vljudno naznanjam, da otvorim dne

10. aprila

na Cankarjevem nabrežju 5, prej stari ribji trg

vinotoč in delikatesno trgovino

moderno higijenično urejeno. — Točil bom samo izvrstna pristna vina, ki so bila kot taka priznana na vinski razstavi in odlikovana z zlato kolajno. Razen tega bodo na razpolago razni likerji in desertna vina ter različna mrzla jedila.

Postrežba točna in solidne cene.

Za obilen obisk se priporoča trdka

Braća Lassan.

BLAGO
za enake oblike, vrsteno, vrsteno in perilo, različne vrste — velika izbira, znano »volitne«
R. MIKLAUČ Pr. škofja Loka
Ljubljana

D. M. C.
znamovane, perl-prejica, Mouliné krpanec C. M. S. in »Ara«, kronsko, Guliver in Lord svilo, razne trakove, čipke, zobčke, vezeno, gumbe in zapanke za plašče, lišp, biserne, za moške obleke, zapestne, ovratne, elastiko široko in ozko, vezalke ter galanterijske in modne predmete — priporoča
OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
PRED SKOFIJO 15 :: PRED SKOFIJO 15
Velika zaloga in izbira dišečega mila!
Cene nizke! :: Postrežba točna! :: Cene nizke!

AVTO

brzotovorni CAMION 1 tonski, popolnoma pokrit, z vsem komfortom kvalitetne francoske znamke »VERMOREL«, jako poceni napredaj. Voz je skoraj popolnoma nov, vozen približno 7500 km ter je sploh v najboljšem stanju. — Ogleda se ga lahko vsak čas pri trdki

ERIK BREUIL

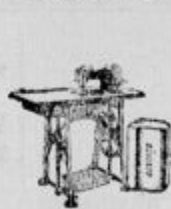
Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

Istotam se izvejo tudi vsa tozadevna pojasnila.

Po otvoritvi trgovine

da se vpelje, dajem po najnižjih cenah blago svetovno znanih znamk:

kolesa gramofone, plošče šivalne stroje
Dürkopp Columbia, Odeon Minerva

in v to stroko spadajoče dele. Izkoristite to priliko, da kupite blago iz prve roke v moji specialni trgovini. Prodaja na obroke. Pridite in ogledite si!

-Tehnik- Josip Banjai, Ljubljana

Pražakova ulica (Ljubljanski dvor)

Dvo'olesi
najboljših svetovnih znamk v velik izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinejšega in igrači vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev na j. novjših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA. Karlovska cesta št. 4.

C. J. van HOUTEN & ZOON

CACAO

prvovrstni. - Brezplačna poskušnja v trgovini

VIKTOR ŠOBER od 9 do 12 dop.

FR. KHAM od 3½ do 6½ popoldne.

Ivanka Križal
Pogreb nepozabne bo v sredo dne 10. aprila 1929 ob 3 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu: Ljubljana - Dol. Logatec, 9. apr. 1929.
Zalujoči soprog **MIHAEL** z otroci.
Pogrebni zavod I. Gajšek, Vodmat.

Organizatorja

kot zastopnika za Ljubljano in okolico išče generalno zastopstvo

Kardese - systema
Evolut - systema in
Remington knjižgovodstvenih strojev.

Samo oni seriozni reflektanti, kateri razpolagajo z večletno administrativno in komercialno prakso pridejo v poštev. — Ponudbe na

D. Fried, Hotel »Slon«, do 12. aprila t. l.

Prva Jugoslovanska Tvorница za vagone stroje in mostove d. Brod n/Š sprejme izvežbane

železo-strugarje, kotlarje

za lokomotivske kotle, zakovače (Pressluftnieter) kovače

Ponudbe treba poslati na Upravo tovarne v Brodu.

Portland cementna tovarna d. d.

Dovle-Mo strana ustanovljena l. 1892

priporoča svoj prvovrstni izdelek

Portland - cementa

Dobavlja se promptno iz tovarne kakor tudi od zaloge v Javnih skladiščih Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Zastopnik: **Josip Gažel Ljubljana**, solski drevored, Telefon 2547

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 16. aprila t. l. nabavo:

2000 kg domače svinjske masti

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 3454.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 16. aprila t. l. nabavo:

5000 kg riža „Splendor T“

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 3449.

V neizmerni žalosti sporočamo pretužno vest, da je naša pre-

dobra soproga, mamica, stara mamica, sestra, teta in tašča, gospa

Helena Golar

dne 9. aprila t. l. po daljšem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, bogu vdano preminula. — Pogreb blage pokojnice bo v četrtek dne 11. aprila t. l. ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Celovška cesta št. 34, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. aprila 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1 50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje v trgovski in reklamni zbirki vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priloženo znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon štev. 2328

Službodobne

Kuharica

se išče za dobro trgovsko hišo v Ljubljani. Reflektira se na take, katere razumejo dobro mešansko kuhinjo in imajo daljša spričevala. Plača 500 Din. — Ponudbe na upravo pod »Zanesljiva kuharica« št. 3423.

Stavbni risar

mlad, z obrtno šolo, in sposoben betonski polir, se sprejmeta. Ponudbe na upravo pod št. 3489.

Vajenca

poštenega, z dežele ali ljubljanske okolice sprejme takoj Srečko Zupan, Rožna ulica 35, Ljubljana.

Ženska moč

za hišna dela, se sprejme. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Iščem hlapca

za takoj, kateri mora biti priden, pošten in trezen, za vsa domača dela, tudi za pomoč v vinski kleti. Plača po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3688.

Učenec

se sprejme pri g. Rupert Klotniku, slikar-pleskar, Ptujška c. 2 p. Maribor.

Učenka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe s prilogami na upravo »Slov.« pod značko »Kriščan, vzgoja 3694«.

Več autoličarskih pomočnikov

sprejme Bruno Balantič, sedlarski mojster, Sv. Jerneja cesta, Sp. Šiška.

Strojne pletilje

2—3 samostojne in zmožne, se sprejmejo. Naslov v upravi pod št. 3660.

Pomočnik in vajenec

se sprejmeta takoj pri vrtnarju Antonu Bajec, Pod Trančo 2, Ljubljana.

Sprejem kontoristinjo

dobro moč, ki je popolnoma samostojna, v knjigovodstvu, strojepisju, slovenski in nemški korespondenci in vseh drugih pisarniških poslih. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe je poslati na J. Krašovic, veletrgovina v Žalcu.

Tapetniškega vajenca

močnega, zdravega, z dobrimi spričevali - sprejem. — Ivan Strelec, Celje, Za kresijo.

Službe iščejo

Kurjač

vešč ključavničarskega in elektro-inštalacijskega dela, z večletno prakso, žeH svoje dosedanje mesto premeniti, odnosno novo nastopiti. Več v upravi lista pod »Trezen« št. 3664.

Absolvent

eksnortne akademije išče službo v industrijskem ali bančnem podjetju. — Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod šifro: »Vesten«.

Služkinja

z dobrimi spričevali išče službo k boljši obitelji. Nastop po dogovoru. — Ponudbe na upravo Slovenca pod značko »Boljša obitelj«.

Stanovanja

Stanovanje

obstoječe iz predsobe, 3 sob, kopalnice, sobe za služkinjo in ostalih pritliklin se za mesec maj odda v III. nadst. palače Vazemne posojilnice na Miklošičevi cesti. — Pojasnila daje ravnateljstvo posojilnice med uradnimi urami.

Stanovanje

Stožice 86, obstoječe iz ene sobe, predsobe, kuhinje in pritliklin se takoj odda v najem. Poizvedbe v upravi Slov. št. 3679.

Prodamo

Mlekar. potrebščine

Prodam hladilnik, 150 literski kotel za sir, 10 literski sod za maslo, gnetilnik za maslo, grevec za mleko, prešo za prešanje sira, 300 literski alfa separator in druge male mlekarke potrebščine. Ivo Vranešič, Sunja.

Vino

prvovrstno rudeče, liter 4 Din, belo, liter 4-50 Din, postavljeno na kolodvor Brežice. Nik. Herendič & sin, Pluske, Vel. Trgov. št. Hrv. Zagorje.

Krompir

beli, več vagonov, prodaja Kmetijska zadruga Ptuj.

Godbenih

inštrumentov nekaj novih in rabljenih, poceni naprodaj. Naslov: Jos. Petrovič, Kočevje.

Ugodna prilika

za nakup lepe zbirke rogovja (119 kom.), orientalskega orožja (66 kom.), dalje orientalske oprave (5 kom.), originalnih slik (1 kom.) in treh orientalskih preprog. Ogleda se jih lahko vsak dan v Kranju, Kokriško predmestje št. 86.

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg izkoristite priliko dokler traja zaloga. L. Brozović, kemiška čistilna perja. Zagreb, Ilica 82.

Kupimo

Fižol, orehe,

štajerske, domačo čebulo, semenski krompir iz okoliš Škofja Loka, ajdo, ajdov med in bukova drva, suha, kupi Nabavljaj na zadruga uslužbenec državnih železnic v Sloveniji, Centrala Šiška — Ljubljana.

Pletilni stroj

Achtschloss ali Jaguar št. 8, do 60 cm, širok, rabljen, iščem. Zadnje cenno, opis in ponudbe na: Marko Krovčič, Banija 130, Karlovac.

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupimo. Ponudbe na upravo lista pod »Pisalni stroj« 3682.

Parni kotel

stoječ, 4 do 6 m² gorilne ploskve, dobro ohranjen, se takoj kupi. — Ponudbe na upravo Slovenca pod »Kotel«.

Poizvedbe

Lovski pes

se je zatekel, svetlorjava barve, sliši na ime »Nero«, ca. 40 cm visok, belih prsi, rujavih oči, okolu vratu usnjat ovrtnik in kratko verigo. — Najditelj se prosi, da ga proti nagradi odda pri g. ravnatelju Schilerju na Savi pri Jesenicah, pošta Jesenice - Fužine.

Dijaki

Dijak

revnih staršev, član »Orla«, bi šel rad z »Orli« v Prago in prosi ob tej priliki dobra srca za denarno pomoč. Na upravo pod »Hvaležene«.

Vnajem

Njiva v najem

v izmeri 8000 m², ali pa tudi samo polovica, se odda v najem. Ponudbe pod »Ljubljansko polje« na upravo.

Pekarija

se odda z vsem inventarjem in stanovanjem v sredini mesta Jesenice. Več se poizve pri Ignaciju Moric, Jesenice 118 — Gorenjsko.

Obrt

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibber, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Žimnice po 35 Din!

Predeležem vsa tapetniška dela po najnižjih cenah. Franc Slavič, tapetništvo, Emonska cesta 10, Žabjaki 14. Pridem delati tudi na dom.

Za pletenje

in popravila stolov se priporoča F. Nekovar — stolar, Breg 14, Ljubljana.

Objave

Podporno društvo

mestnih delavcev v Ljubljani ima svoj tretji redni občni zbor v dvorani Mestnega doma v petek dne 12. aprila t. l. — Začetek ob 6 zvečer. Sodrug, udeležite se v polnem številu! Odbor.

PREKLIC. - Gg. Antonu Lotriču iz Železnikov in Antonu Peternej iz Javorja nad Škofjo Loko, preključimo s tem dana jima pooblastila. - Ljubljana, 9. aprila 1929. Uprava lista »Slavija«.

Posestva

Gostilniško hišo

center Ljubljane, sedem opremljenih sob za oddajo, z inventarjem in pohištvo, za 260.000 Din prodaja: »Posredovalec« — Sv. Petra cesta 18.

Kupim lepo hišo

ali posestvo. — Ponudbe pod »Gotovina« na upravo Slovenca v Mariboru.

Kmetije, obrtniki!

V Beričevem - Dol pri Ljubljani - se prodaja dne 15. aprila na javni dražbi Civkovo posestvo, v celoti ali na drobno. Poslovna so primerna za večjo obrt ali manjšo industrijo. Njiv in travnikov ca. 3 ha. Avto zveza z Ljubljano. — Dražba se prične ob 8 dopoldne na licu mesta.

Razno

Kako žena odvadi

za vedno moža alkohola? Vprašanja poštno ležeče Ljubljana 100. Za odgovor priložiti 10 Din.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri vrhku A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. Veletrgovina - otom

Klobuke

narejene obleke, čepice, srajce, kravate, dež. plašče, dežnike i. dr. modno blago kupite po izredno nizki ceni pri »Amerikancu« — Iva Kunovar, Stari trg 10 — Ljubljana.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman. Stari trg 32 - Ljubljana.

OTOMANE

od 550—850 v različnih vzorcih prvovrsten lasten vzorček vzorčevana plišasta pi egrinjala za otomane (60x) — la 750 salonske garniture divane modroce zanesljivo najboljše blago kupite pri

Rudolf Sever, tapetništvo Marijin trg 2

Vse vrste moko

iz najbolj. banaške pšenice dobavlja po najnižjih cenah Fran JUVAN, valični mlin. Sred. Gameljne, p. Šent Vid nad Ljubljano. Zahtevajte cenik — Solidna postrežba.

Avto-karoserije

in vsa dela v stroko spadajoča izdelujemo solidno in po zmerni ceni.

Ferdo Laznik, stroj. kolarstvo, Radeče.

Žimnice

vseh vrst, spalni divani, otomane, klubove in salonske garniture, dobava okenskih zastorov najceneje pri tapetniku

Fr. Jager

Sv. Petra nasip št. 29. Postrežba solidna. Cene konkurenčne.

Čebu'o

štajersko, ima naprodaj, FIŽOL za seme nudi najceneje Franc Majdič - Kranj.

AMOL

edino sredstvo proti moljem

AMOL

DESINFECTOR (čistilec zraka) Dobiva se v lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah Samoprodaja: Zavod 'TECHNA', Prilaz 36a

Inserirajte v 'Slovenca'!

Najboljše kupite!

Nogavice, damske in moške rokavice, triko perilo, puloverje, telovnike (vestije), žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezene, gumbe, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le

Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Stara in znana modna in manufakturna trgovina

IHL & KUHAR prej KARL SOSS

MARIBOR, Aleksandrova cesta 9

nudi cenj. odjemalcem veliko izbiri pomladanskega in poletnega blaga pri zelo ugodnih cenah in solidni postrežbi.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

»Z letalom. Vse kaže, da je njega in njegovega tovariša Brazilca Juana Almeida, ki ga je na poletu spremljal, zgrabil vihar; zato nista mogla tako hitro leteti in sta morala porabiti skoraj dvakrat toliko bencina kakor sta mislila, da ga bosta. Tako jima ga je ostalo samo še nekaj galon, ko sta zagledala veliko okroglo dolino, ki so jo obdajala slemena strmih gričev; tu sta mogla prav na bregu precej velikega jezera vznjo pristati. Bilo je skoraj temno, ko sta pristala, jutraj pa sta strmela, ko sta zagledala pred seboj veliko mesto; imelo je trdne kamnite stavbe, a nekatere je bil potres porušil. Meščani, ljudje bele polti, so prišli k njima in so ju prijazno sprejeli. Še več, bili so jako veseli, da sta prišla; zdi se namreč, da so iz neke stare prerokbe vedeli, da pridejo po zraku beli ljudje in jih rešijo iz velike stiske.«

»Rešijo!« ga prekine Greg. »Od česa pa, očka?« »To je prav poseben del te povesti,« mu odgovori oče. »Oblegajo jih Indijanci Bakairi, ki so videti jako divje pleme. Čeri okoli mesta so strme kot stene, zato divjaki doslej še niso mogli prodreti v mesto; zasedli pa so neki višje ležeči del doline, kjer so Hula imeli svoje vrtove in zato se zdi, da Hulom pohaja živež. Zdaj se hranijo samo še z zalogami, ki jih imajo skrite v svojih kamenitih stavbah in Alan pravi, da ne morejo vzdržati dalj kot tri mesece.«

¹ Gallon (geln), galona je votla mera za 4.54 l

Greg narahlo zažvižga, njegov oče pa pripoveduje dalje.

»Če Bakairi udero v mesto,« pravi Alan, »bodo Hule zaslužili, vse neprecenljive ostanke starodavnosti pa uničili.«

»Kakšne ostanke?« vpraša Greg.

»Bodi no pameten, fant!« zagrmí profesor. »Ali misliš, da ima Alan prav zdaj čas in priliko, da bi jih v svojem poročilu popisoval? Lahko pa si jih v mislih predstavljam: spomeniki, sohe, napisi in morda celo rokopiši. Gotovo bo tam zaklad, kakor ga ni nudił nisi stari Egipt in za starinoslavce najbolj čudovite najdbe, kar so jih doslej odkrili.«

»Morda zlate rakve kakor pri Tutankamonu?« hlastno poizveduje Greg.

»Zlato, da; saj sta zlato in bron skoraj edini kovini, ki jih ti ljudje poznajo,« mu odvrne oče kratko. »Toda kaj je vse zlato v primeri s temi čudovitimi spomeniki!«

»O, zlato včasih zelo prav pride!« se namuzne Greg. »Vsaj Gadsden je tega mnenja kakor je videti.«

»Da, on!« hlastne profesor in čelo se mu zmračí. »Njemu nikoli ne smemo dovoliti, da bi vtaknil svoje lakomne prste v to zadevo! Gotovo bi bila nesreča! Kajti on gre samo za zlatom in kadar bo šlo za zlato, bo pripravljen uničiti še tako dragocene spomenike!«

Greg prikima. »Prav imate, očka, toda on bo storil vse, da svoj namen doseže in če pomislim na to, kar sta nam povedala Jim in Sam, bomo imeli veliko truda, ako ga bomo hoteli od njegovega namena odvrniti!«

»Saj ne more ničesar začeti, dokler ne izve, kje se mesto Hulak nahaja!« mu odvrne oče; »da ne

izve, za to moramo pa mi skrbeti!«

»Meni pa lahko poveste,« pravi Greg. »Kje je to mesto, očka?«

»V Matto Grosso, zahodni pokrajini Brazilije,« reče profesor. »Leži onstran reke Xingu (Singü), nekako deset stopinj južno in pet in petdeset zahodno.«

»Joj, to je pa strašno daleč!« pravi Greg precej razočaran. »Toda glej očka, kako za božjo voljo je pa Alan mogel poslati svoje sporočilo naravnost k nam? Res o radiu prav nič ne vem, vendar pa vem, da navađen radijski aparat ne more oddajati v večje razdalje ko nekaj sto milj, tu jih pa imamo na tisoče!«

»Vprašaj Selbyja!« reče profesor.

Jim je gledal v svoje pisanje, zdaj pa se ozre kvišku in pravi: »To je res, Greg. Navadni radio-aparat na letalu more brzojavljati samo 120 milj daleč in uporabljati devet sto metrov dolg val. Toda tvoj bratranec je govoril z nami na jako kratkem valu, dolgem le 27 metrov. Mislim, da si je navil žico v dve tuljavi, ki sta precej narazen, tako da je izguba za dušenje prav majhna. Gotovo je bil prepričan, da ima le malo energije na razpolago. Tako je torej delal na kratkem valu in zato lahko s prav majhno energijo segel v ogromne razdalje.«

»Ali pa more kdo Gadsdenu braniti, da ne stopi z njim na isti način v stik?« povprašuje Greg. »Saj praviš, da ima prvovrsten radijski aparat.«

»Znaki so bili jako medli,« odvrne Jim, »in bi jih sploh ne bil mogel ujeti, ako ne bi imel svoje posebne antene, ki se da naravnjavati. Ako Gadsden nima nekaj podobnega, potem niti malo ne mislim, da bi bil mogel Uptonove Morsejeve znake slišati.«

Greg prikima.